

PTUJSKI TEDNIK

Številka 44.

PTUJ, 17. NOVEMBRA 1961

CENA 20 DIN

Letnik XIV

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi
za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik«: zavod s samostojnim financiranjem

Odgovorni urednik: Anton Bauman

Uredništvo in uprava: Ptuj, Lackova 8

Telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj

št. 604-19-3-206

Rokopisov ne vračamo.

Tiska: Mariborska tiskarna Maribor.

Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din za inozemstvo 1500 din

Predsednik Tito o notranje in zunanje političnih vprašanjih

Na proslavi 17-letnice osvoboditve Skopja in odprtju novega odseka avto ceste v Skopju dne 13. t. m. je o notranje in zunanje političnih vprašanjih govoril predsednik Tito. Ko je govoril o notranje političnih vprašanjih, je med drugim dejal:

»Problem, ki sem ga omenil, je tudi v zvezi s problemom drage proizvodnje, ki je pri nas pogostna. Zakaj so pri nas posamezni proizvodi dragi? Predvsem zato, ker jih izdelujejo mnoga majhna, razkropljena podjetja z drobnoproizvodno. Tako ne moremo doseči visoke delovne produktivnosti, kakor je to možno v velikih podjetjih s sodobno tehniko. Razen tega bo, če se sredstva, ki jih imamo investiramo v številna sorodna podjetja, prišlo med njimi do neoljalne konkurence.

Ljudje pri nas se včasih ukvarjajo z najrazličnejšimi stvarmi. Imamo tovarne, ki bi rade proizvajale vse, namesto da bi v čim večji meri kooperirale z drugimi podjetji in tovarnami na zdravi in enakopravni osno-

skupnost. Letos na primer smo vzlic suši, kljub elementarnim neizjemam na socialističnih gospodarstvih, ki uporabljajo sodoben način kmetijske proizvodnje, pridelali kakih 40-metrskih stotov pšenice na hektar. Toda na nesocialističnih gospodarstvih, na zasebnih gospodarstvih, na tistih majhnih parcelah, ki so širom po naši deželi, če jih gledamo iz letala videti kot krpe, smo pridelali samo osem do deset metrskih stotov oziroma petkrat manj pridelkov kakor na socialističnih gospodarstvih.

Ne moremo uporabljati starega načina obdelave zemlje s pičlimi donosi. Naša mladina beži zdaj iz vasi, z zasebnih gospodarstev, ker neče še nadalje delati na tisti stari način »pleti

nit. Rad pa bi povedal, da izvajajo pritisk tudi na nas, na Jugoslavijo, da izvajajo gospodarski pritisk.

Poglejmo kot primer vprašanje Zahodne Nemčije. V Ameriki so nas napadli zato, ker smo na beograjski konferenci podprli priznanje Vzhodne Nemčije. To pa ni nekakšno naše novo stališče, marveč staro. Tudi zdaj ponavljam, da je sreča, da vstaja tudi Vzhodna Nemčija, da ne vstaja samo takšna Nemčija, kakor je današnja Zahodna Nemčija, kjer zapirajo ljudi, ki so se med vojno borili proti krvoločnim okupatorjem v naši deželi. Nedavno so aretirali nekoga našega državljanina, ki je odpotoval tja po trgovskih opravkih.

Takšni simpomi, kakor je ta, kažejo, kakšen duh je zdaj in čedalje bolj veje po Zahodni Nemčiji, duh, ki bi utegnil nekoga dne znova ogroziti svetovni mir

Letošnji turistični teden

Turistično društvo Ptuj se ob novih pogojih družbenega upravljanja in decentralizacije ljudske oblasti vedno bolj zaveda svoje navedenosti na sodelovanje in pomoč občanov pri reševanju turističnih problemov na svojem območju.

Glede na to je tudi prišlo in pripravilo turistični teden, ki ga je navezalo na letni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 20. novembra 1961, ob 18. uri ter je povabilo nanj nad 300 svojih članov in predstavnikov Turistične zveze iz Ljubljane in Maribora, predstavnike ljudske oblasti in množičnih organizacij iz Ptuja. Tako bi rad sprlo najširše javnosti in predstavnikov odborov društva raztolmačil svoj plan za prihodnje mandatno dobo ter se pri njegovem izvajanju čimbolj naslonil na občane s priporočili, da bi nadalje sodelovali z društvom in da bi postali turistični problemi ptujske občine skrb vseh občanov, saj je tudi vsaki uspeh društva v njihov ponos.

S posebnim poudarkom na mladini, ki je gotovo za turizem najbolj zainteresirana, je Turistično društvo Ptuj pripravilo letošnji razstavo slik lepote turističnih krajev Slovenije in lepote ter zanimivosti svojega območja. Pri tem ga je podprla Turistična zveza v Mariboru, ki je dala na razpolago slike, poleg tega pa je omogočila mladini in odraslim iz Ptuja, da so lahko v nedeljo, 12. novembra, po razstavi gledali turistični film in barvne slike, enako pa cel dan v ponedeljek, ko so bile tri kinopredstave za mladino in odrasle. Na samo turistično razstavo v dvorani na magistratu je odbor društva opozoril vse žele v Ptuj in okolici in te tudi pridno prihajajo na ogled. Razstava bo odprta do oključno ponedeljka, 20. novembra 1961 do občnega zbora.

Da je Turistično društvo Ptuj s svojo dejavnostjo in sodelovanjem z občinskimi ljudskimi odbori in Turistično zvezo v Mariboru in Ljubljani znano v Slovenijo, dokazuje tudi okolnost, da je poslala Turistična zveza Slovenije kot svojega predstavnika na otvoritev razstave 12. novembra v Ptuj, tov. Hermana Weisa, jugoslovanskega turističnega zastopnika pri našem poslaništvu na Dunaju in tov. Ernesta Zakrjajnika iz Maribora, v imenu Občinskega komiteja ZKS in Občinskega ljudskega odbora pa sta se udeležila otvoritve tov. Janko Vogrinec in tov. Franc

Prime. Na otvoritev so prišli tudi mnogi drugi ugledni politični delavci, kulturniki in gospodarstveniki iz Ptuja, ki so se o razstavi pohvalno izrazili.

Razstavo je otvoril predsednik društva tov. Jože Mauček, ki je med drugim dejal:

»Hkrati s turistično razstavo začenja Turistično društvo Ptuj tudi turistični teden, v katerem bo ocenjevanje in nagradjevanje gostinskih in trgovskih lokalov. V tem času bo tudi tečaj za turistične informatorje, katerega bodo obiskovali tudi zastopniki gostinskih in trgovskih podjetij ter bo več kino predstav v kino dvorani v Ptuj, s predvajanjem turističnih filmov in barvnih slik. V turističnem tednu bo poskušalo društvo vzbuditi zlasti pri mladini zanimanje za turizem. V srednjih šolah v Ptuj bo pisala mladina nalogo o pomenu turizma. Najboljšo nalogo bo društvo nagradilo in objavilo v tisku!«

Po razstavi so odšli vsi udeleženci otvoritve in gostje v dvorano gostinskega podjetja »Zupančič«, kjer je bil predvajan film o turističnih lepota v Podravju, za katerega je napisal komentar predsednik društva tov. Jože Mauček. Film je opozoril vse na lepote, ki jih radi občudujemo domači in tuji turisti, obenem pa je nakazal, da je teh lepote še več in da jih bo potrebno s filmom in slikami prenesti v daljni širni svet.

S plenuma SZDL v Ormožu

Na zadnjem plenumu Obč. odb. SZDL v Ormožu se je razprava dotaknila predvsem novih organizacijskih oblik. Sedaj je mesto dosedanjih 36 krajevnih odborov SZDL samo 12 organizacij, ki se teritorialno skladajo s področji krajevnih uradov. To so močne organizacije s tudi po 900 člani SZDL in več. Ob tej priložnosti je bilo ugotovljeno, da so obiski članov občinskega odbora SZDL najučinkovitejša oblika pomoči krajevnim organizacijam s strani občinskega vodstva organizacije. V bodoče bo potrebno več povezave med organizacijami in društvi na posameznih področjih. Krajevni odbori organizacije bi naj v bodoče bolj sodelovali pri seznanjanju državljanov s sklepi občinskega ljudskega odbora, prav tako pa bi naj sodelovali pri pospeševanju stikov med kmetijskimi zadrugami in kmetovalci v pogledu proizvodnega sodelovanja.

Predsednik se je v svojem poročilu dotaknil dela selskih odborov, ki je že zadovoljivo. Organizacije SZDL naj v bodoče pozornost spremljajo gospodarjenje v podjetjih, posebej sedaj, ko gre za nove pravilnike o delitvi dohodka podjetij in pravilnike o delitvi osebnih dohodkov.

Podčrtal je tudi pomen sekcij, ki bi jih naj ustanovili v vseh organizacijah SZDL, orisal je tudi obseg njihovih dela.

Na plenumu je bila še analizirana skrb organizacij za porast članstva, pri čemer zelo prihaja do izraza razpoloženje na dotičnem področju.

KA

Izjava dr. Bakariča po vrnitvi iz Rima

Zagreb, 16. novembra (Tanjug.) Sinoči se je vrnil z letalom JAT iz Rima v Zagreb dr. Vladimir Bakarič, ki je vodil delegacijo SZDL med obiskom socialistični stranke Italije od 8. do 14. novembra. Na zagrebškem etališču je dr. Vladimir Bakarič v razgovoru s predstavniki tiska poudaril, da so oblike sodelovanja med socialistično stranko Italije in SZDL zelo različne. Dejstvo je, da je bila ta oblika ena izmed oblik sodelovanja s italijansko socialistično stranko. Naše sodelovanje s delavskim gibanjem v Italiji se bo razvijalo, je dejal. Člane delegacije so povsod prisrčno sprejeli. Dr. Bakarič je poudaril veliko razumevanje, ki je prišlo do izraza na obeh straneh.

Dopisujte v
PTUJSKI
TEDNIK

vi. To nam seveda povzroča samo škodo, a vse to so stvari, ki nam delajo težave tudi v pogledu prodaje proizvodov ter proizvodnih stroškov in višine cen. Nizka delovna produktivnost je pri nas v Jugoslaviji še vedno eden izmed najvažnejših negativnih pojavov v posameznih podjetjih. Mi se vprašujemo, zakaj cene pri nas dostikrat skakejo, čeprav imamo blago. Gre pravzaprav za to, da nekatera naša podjetja žele zvišati cene svojih proizvodov, da bi spravila tako skupaj večji plačni sklad. Toda tega ne dosežemo s povečanjem produktivnosti in podobnimi ukrepi, marveč žele to doseči z zvišanjem cen.

Kmetijstvo in vreme

Tovariši in tovarišice! V letošnjem letu nas je doletela velika neizjemna suša. Naša dežela je trpela od suše tudi prejšnja leta. Suša so nam napravile zelo veliko škodo in vplivale so na ves naš notranji razvoj, zlasti v materialnem pogledu. Zakaj pa smo še vedno odvisni od tega, kaj bo padlo iz oblakov, zakaj smo še vedno odvisni od tega, ali bo več sonca ali dežja? Že pred nekaj leti smo govorili o tem, da ne smemo biti več odvisni od vremena in da moramo ustvariti takšne pogoje v kmetijski proizvodnji, ki nam bodo ne glede na to, ali bo ali ne bo suše, zagotovili dovolj pridelkov za prehrano našega prebivalstva.

Lotili smo se dviga našega kmetijstva na višjo raven s tem, da smo uvedli in da uporabljamo sodobna moderna sredstva. Našemu kmetijstvu smo dali mnogo strojev, uvozili smo ali pa smo sami izdelali te stroje, da bi dosegli z njimi večje uspehe na tem področju našega dela (odobnavanje). Pokazalo pa se je, da tudi vzlic tem velikim uspehom v suši ne moremo v kmetijstvu dobiti toliko pridelkov, kolikor jih potrebuje naša

kotac kao otac. Naš mladi človek iz vasi neče brkati po svoji majhni parceli in gre v mesto, v industrijo, a tisti del mladine, ki ostane v kmetijstvu, v socialističnem sektorju, si želi ustvariti pogoje, potrebne za kulturno življenje. Mislimo moramo torej na to, kako bomo naši mladini, ki ostane v kmetijstvu, pomagali, da se bo znašla v istem položaju kakor naši delavci v industrijski proizvodnji. To pomeni, da moramo misliti na to — a to smo že večkrat tudi poudarili — da mora naše kmetijstvo uporabljati način industrijske proizvodnje in da ga je treba obravnavati kot tovarno. Ljudje, ki delajo v kmetijstvu, naj ne bodo kmetje, marveč delavci v kmetijstvu.

Drugi primer, ki bi ga omenili v zvezi s delom za napredek našega kmetijstva, bi bil problem stimuliranja, ker je v našem kmetijstvu, tudi v socialističnem, ta element stalno stagniral in morda celo nazadoval. Pred nekaj leti smo imeli naglo naraščanje in zelo velike uspehe v kmetijstvu prav zato, ker smo ubrali pot stimuliranja proizvodnje. Tudi zdaj ne smemo zaviti s te poti, marveč moramo slej ko prej ubirati smer spodbudnega nagradjevanja kmetijskih delavcev, da bodo ob kar največji vni deli naši državi čimveč pridelkov.

Govorec o zunanje-političnih vprašanjih, je predsednik Tito obširno govoril o pomenu beograjske konference. Potem je dejal:

»Po beograjski konferenci na razne načine tudi v gospodarskem pogledu, pritiskajo na posamezne države, ki so se udeležile beograjske konference, skušajo razbiti enotnost neblokovskih držav, tako tistih, ki so sodelovale na konferenci, kot tistih, ki so se potem pridružile kot neangžirane. Ne bom tu navajal, na katere države in kako pritiskajo, ker to ni težko uga-

in povzročiti katastrofo. Ob tem primeru, ki sem ga omenil, brskajo oni po pravnih predpisih, da bi dokazali, da imajo prav, ker pravijo, da ta naš tovaris, ki je streljal na nemške vojake, ni bil v uniformi, marveč v civilu. Kakšne uniforme pa smo imeli takrat? Saj bi lahko tudi mene iz istega razloga preganjali, ker tudi jaz takrat, kakor toliko drugih naših ljudi, nisem nosil uniforme.

In o 22. kongresu KP ZSSR

Zdaj mi dovolite, tovariši in tovarišice, da se na kratko dotaknem tudi 22. kongresa komunistične partije Sovjetske zveze, ki je te dni zaključil svoje delo. Pazljivo smo spremljali delo tega kongresa, in prebrali tisto, kar se je nanašalo na nas, videli smo, kje so nas napadli, toda to smo sprejeli mirno. S tem se ne strinjamo, toda mi teh njihovih napadov ne dramtiziramo, ker nas dostikrat napadajo in ne vem, kdaj bodo to opustili. Mnogo pametneje bi bilo, če bi bilo tega manj. Toda v delu kongresa smo videli tudi pozitivno smer, ki je že začela učinkovito vplivati na nadaljnji razvoj ne samo v Sovjetski zvezi, marveč tudi v drugih socialističnih državah. Zato menim, da ta kongres ima in da bo imel velik pomen za nadaljnje približevanje k nekemu res demokratičnemu in naprednemu gibanju ne samo v Sovjetski zvezi, ampak v ostalem svetu nasploh.

200.000 glava množica je izvajanje predsednika Tita skrbno poslušala ter posamezne odlomke navdušeno pozdravila, ob drugih pa izražala svoje negotovnosti, predvsem takrat, ko je predsednik Tito govoril o negativnih pojavih proti naši državi v inozemstvu.

Naš KOMENTAR

Francija in Alžir

Predsednik de Gaulle je pred dnevi obiskal južne departement francoske republike in je v svojih govorih omenil tudi alžirski problem. Po njegovih besedah sodeč to pogajanje ni daleč. Tudi je poudaril neoporno pravico Alžircev do popolne neodvisnosti in svobode.

Toda v istem času piše del francoskega tiska o vse večjem nasilju policije do Alžircev v francoski metropoli. Nasilje se je močno povečalo po znanih demonstracijah alžirskega prebivalstva v Parizu zaradi uvedbe posebne policijske ure zanje. Reka Sena je doslej naplavila več kot 60 trupel Alžircev z vezanimi rokami in nogami ter ranami na glavah. Nekaj časa so skušali te nesrečne prikazovati kot »žrtve alžirskega medsebojnega obračunavanja«, izjave nekaterih preživelih pa kažejo, da gre za gnusno metodo policije in desničarskih skrajnežev. Zato je javno tožilstvo tudi uvedlo preiskavo nad temi primeri.

Nasilje je kaj slaba metoda za alžirsko-francoska pogajanja. O tem je spregovorila tudi alžirska vlada. Napredno svetovno javno mnenje protestira proti ubojem in umorom. Te dni so francoske oblasti tudi s silo odvedle znane alžirskega prvaka Ben Bello z dvema tovarišema iz ječe v bolnico, ker se je pridružil glavnemu stavki vseh 20.000 Alžircev od 1. novembra dalje ter močno oslabil. Na drugi strani kaže, da je več stavekajočih že umrlo.

Razni dogodki

Te dni se je mudil na uradnem obisku v ZDA indijski premier Nehru, ki se je s predsednikom Kennedyjem razgovoril o vseh perečih mednarodnih vprašanjih. Po vestih iz Konga s oblast katanškega seccionista Combeja daje Severna Kongo je že v rokah plemena Faba, ogorčenega nasprotnika Combeja. Na drugi strani sta se sporazumela general Mobutu in poveljniki armade nekdanje stanleyvillske vlade Lundula o sodelovanju. Omenimo naj še da je posebna komisija Združenih narodov sporočila, da so premierja osrednje konflike vlade Lumumbo zares ubili 17. januarja in da so bili pri tem zločinu najbrž navzoči katanški seccionist Combe in dva njegova ministra. Komisija je prišlo do teh zaključkov na podlagi podrobnih preiskave in zaslišanju prič.

Toda v Bonnu očitno ne žele nobene pobude v teh dneh. Kancler Adenauer je sestavil vlado iz krščanskih demokratov in liberalcev, pri čemer je izročil zunanje-politično krmilo nacistu Schröderju, obrambo pa prepustil dosedanjemu »bojevitemu« Straussu. Prve izjave nekaterih novih članov kabineta kažejo, da bo bonnska zunanja politika ostala ista. To poudarjajo še toliko bolj, ker bo kancler Adenauer kot ponovno potrjeni vladni predsednik čez nekaj dni odpotoval v Washington na razgovore s Kennedyjem in se znova zavzel za politiko »trdnih rok«. V ta namen so tudi javno »okorili« veleposlanika Krolla, ki da je v razgovoru s Hruščevom zastopal ne bonnsko uradno mnenje, temveč — svoje nazore. Zato so ga tudi že poklicali na »zaslišanje«.

Ali naj to pomeni, da je pobuda Hruščeva propadla?

ZA UVOD V RAZPRAVO o perspektivnem planu gozdarstva

Minuli teden je bil sprejet okrajni petletni perspektivni načrt. V teku pa je delo na sestavi občinskih načrtov in verjetno bodo prav kmalu predloženi v potrditev. V teh načrtih se predvideva nadaljnji pospešeni razvoj panoge ter gospodarstva kot celote. Za gozdarstvo so ti dolgoročni načrti izredno pomembni, ker predvidevajo mnogo važnih ukrepov, s katerimi bi dosegli bistveno izboljšanje pri izrabljajo gozdnih zemljišč ter najvišjo možno gozdno proizvodnjo.

Zaradi take važnosti je bila povsem upravičena kritika na sestanku Društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije v Mariboru. Ostre besede so bile namenjene predvsem postopku, kako je bil osnutek razvoja gozdarstva obravnavan pred potrditvijo ter posameznim njegovim postavkam, za katere so na sestanku že ugotovili, da so neizvedljive in neizvedljive. Da se take grobe napake ne bi ponovile tudi v občinskem merilu in da bi z občinskimi plani skušali odpraviti najbolj očitne propuste, je treba nanje opozoriti, dokler še ni prepozno.

Predvsem je treba poudariti, da bo le tisti načrt v celoti in pravilno izvršen, pri katerem se stvari so sodelovali tisti, ki ga bodo izvajali. Ker okrajni program predvideva obširne krčitve, lahko prednje trditve podkrepimo z izkušnjami iz letošnjega leta na našem območju. Letošnji plan krčitev je bil izpolnjen le do ene petine pa še pri tem so se pojavile take napake, da so o njih govorili celo republiški organi. Tudi za naslednja leta plan krčenja in pretvorbe gozdov ni manjši in če že pri sestavljanju programa ne bomo za njegovo popolno in pravilno izvršitev angažirali vseh izvajalcev, lahko pričakujemo še večkratno ponovitev letošnjega leta. Pri tako velikopotezno zamišljeni akciji, kot je pretvorba več kot polovice naših gozdov, morajo priti do odločilne besede predvsem strokovnjaki in to tako gozdarski kot kmetijski ter tudi urbanisti in hidrologi. Nerealno visoko postavljen plan krčenja lahko poruši, če se izvede neprimerno, prihodno ravnanje z dolgotrajnimi hudimi posledicami. Nekaj takih izkušenj imajo že v Rogški Slatini.

Pri izvajanju programa za boljše izkoriščanje relativnih gozdnih zemljišč smo doslej obravnavali le prvo fazo, to je posek drevesja in odstranitev panjev, ker je ta faza navadno (ne vedno) finančno rentabilna. Ponovna obdelava tal in zasaditev za intenzivnejšo in vrednejšo proizvodnjo pa je bila navadno obravnavana le kot postranska stvar, čeprav gozdove krčimo samo zaradi tega, da bi z drugimi kulturami

ali drevesnimi vrstami boljše izkoriščali neko zemljišče. Za to drugo fazo programa pa navadno nismo predvideli niti potrebnega materiala (sadike) niti finančnih sredstev. Gozdarji menimo, da je k temu potrebno pritegniti lesno industrijo za sofinanciranje intenzivnih gozdnih nasadov, poljedelstvo in prehransko industrijo pa za financiranje poljedelskih kultur na izkrčenih zemljiščih.

Kako in kje dobiti zadostna finančna sredstva je po našem mnenju ena od ključnih vprašanj. Z današnje odločitve primanjkuje denarja za redno vzdrževanje obstoječih gozdov. Če pa bo gozdov, ki vsaj nekaj prispevajo, čedalje manj (dokler ne bodo zreli hitro rastoči nasadi) in potrebe po

vlaganjih v nasade čedalje večje, lahko v kratkem času v prihodnih gozdovih z opustitvijo potrebnih del izgubimo prav toliko, kot bomo v nasadih pridobili. Kaj smo s tem dosegli? Da se ne bi narobe razumeli naj poudarimo, da ne delamo problema zaradi bojazni, da bi pomanjkanje denarja ogrozilo vse lepe gozdarske načrte in še povečalo revščino.

Ne samo zaradi krčenja temveč tudi zaradi potreb v ostalih gozdovih je treba spet enkrat razmisлити o najustrenejši organizaciji gozdarske operativne službe. Po enoletnih izkušnjah bodo prizadeji z iskrenimi nameni lahko izluščili neko boljše obliko, da bodo lažje kos postavljenim nalogam. Če je za druge panoge koristno združevanje (gostinstvo, trgovina, kmetijstvo) ali ne bi bilo

to tudi za gozdarstvo? K ukrepanju v tej smeri nas silijo tudi predvideni sprejem republiškega zakona o gozdovih ki bo občinam dal nove široke pristojnosti, gospodarskim organizacijam pa mnogo težkih nalog.

Na našem območju je pereča tudi stanje cest. Tako kot kmetijstvo in turizem je tudi gozdarstvo zainteresirano na tem, da bi gradili nove ceste, obstoječe pa izboljšali. Z vklapljenim napori dosežemo nekaj, ločeno pa zelo malo za skupne potrebe.

Teh nekaj misli na rob k osnutku petletnega perspektivnega programa bo treba še dopolniti in jih nato realizirati v obliki kot bodo sprejete v dolgoročnem programu razvoja gozdarstva in celotne komunne.

Partijski aktiv prosvetnih delavcev

Od vsega, kar so povedali v četrtek, 9. novembra 1961, po uvodnem referatu upravne delavske univerze tov. Mete Feldinove o idejno političnih nalogah prosvetnih delavcev in uvajanju šolske reforme člani aktiva komunistov prosvetnih delavcev na konferenci v Ptuj, je nedvomno najvažnejši poudarek, da je potrebno v reformirani šoli ves pouk povežemo z znanostjo in prakso socializma ter z vsemi gospodarskimi in kulturnimi problemi svojega območja, sicer je nevarno, da bodo otroci končali šolanje s pomanjkljivim znanjem in bodo šele v kolektivnih spoznal bistvo naše družbene ureditve. Ljudske vstaje in borbe proti fašizmu in stari državni ureditvi in da bodo premalo vedeli o delavskem in družbenem upravljanju, o decentralizaciji ljudske oblasti in vseh drugih spremembah pri nas, ki jih narekuje razvoj socialistične demokracije.

Najvažnejša je vsebina pouka

Na posvetovanju je bilo skoraj 100 prosvetnih delavcev iz vseh šol v občini. Nekaj jih je diskutiralo o vsebini pouka. Ta zahteva od vsakega prosvetnega delavca lastno prepričanje o prednosti reformirane šole, ki naj da otrokom priliko in možnost, da se temeljito pripravijo na življenje v družbi, ki gradi na nazoru dialektičnega materializma. Nekateri člani aktiva so prikazali težave v zvezi z materialnimi skrbmi za učence (nimajo mlačne kuhinje, radija, televizorja, knjižnice, primernih prostorov za šolo itd.). Drugi so govorili o težavah pri samem pouku, kjer je premalo učiteljskega in učiteljskega reformirane šole niso dovolj pripravljene ali pa o razvoju socializma ne govorijo iz prepričanja in ga ne prepletajo z vsem poukom, ampak se zadovoljujejo le z uro pouka o socialistični morali, ki je povsod niti nimajo. Sodobnemu učitelju mora biti tuja vsaka nazorska dvoličnost. Kot vzgojitelji in učitelji naših otrok in mladine, ki ne bi smela med besedami in dejanji svojih vzgojiteljev najti razlike, bi se morali zavedati težkih posledic, ko otroci ugotovijo, da delamo eno in govorimo drugo. Uspehi reformirane šole bi morali biti toliko vidnejši, kjer si otroci in dijaki dopolnjujejo svoje šolsko znanje v raznih krožkih in sekcijah ter društvi.

Svetovni nazor in celotni pouk

Tov. Branko Rajster je poudaril, da ima prosvetni delavec pri delu v šoli mnogo prilike za to, da bi moral biti učiteljski svetovni nazor, če povezuje z njim vsa predavanja. Naj si vzame nekaj časa še za razgovor z otroci in z njihovimi starši in to o najvažnejših vprašanjih, v katerih morajo biti starši in učitelji pri vzgoji otrok enotni. Najtežje je otrokom, katerih starši nimajo stikov z učiteljskim svetom in tudi ne pomagajo otrokom pri učenju, poleg tega pa rušijo otrokom zaupanje v delo učiteljskega, čeprav ga sami ne razumejo in ne znajo pravilno ocenjevati.

Že v šoli dovolj prilike za samoupravljanje

Tov. Gvido Čepin je govoril o novih oblikah nagajevanja učiteljskega o izkušnjah z gibanjem delom plače, ki ga ponekod pravilno razumejo; drugod pa še niso izdelali pravilnika zanj ali pa ga še ne izplačujejo, ker še zanj niso ničesar storili.

Največ svoje diskusije je posvetil skrb za učence iz 8. razreda osemletke, ki jih je potrebno vsaj v zadnjem šolskem letu temeljito oborožiti z vsestransko razgledanostjo, ki je v njihovi starosti možna in za prehod v srednjo šolo ali v uk neobhodno potrebna. Že v šoli je več prilik, da se učenci naučijo upravljanja (zadružni svet, svet knjižničarjev, šolska kuhinja itd.). Ko bodo prišli v kolektive, jim to ne bo nič novega in neznanega, obratno, tam bodo lahko takoj začeli sodelovati.

Učni predmeti in naša ureditev

Tov. Bračko Katica in drugi so se poudarili, da v reformirani šoli ni mogoče nobenega predmeta učiti ločeno od današnje družbene ureditve in temeljev, na katerih je zgrajena ter borbe in žrtve proti fašizmu za narodno in socialno osvoboditev narodov Jugoslavije.

Še več takih konferenc in diskusij

Končno so se govorili tov. Janko Vogrinec, tov. Lojzka Stropnikova in tov. Branko Gorjup.

Tov. Lojzka Stropnikova je med drugim poudarila, da bi moralo biti vsakemu prosvetnemu delavcu jasno, kaj pričakujejo otroci in starši ter celotna družba od reformirane šole. Prosvetni delavec se ne more in ne sme čutiti izven problematike v občini in izven problematike svojega šolskega območja. Ne sme mu biti vseeno, kako si kujemo sami usodo v njem, kako gospodarimo, kako upravljamo z narodnim dohodkom, kako ocenjujemo in plačujemo usluge prosvetnih delavcev. Nadalje je poudarila, da je važno, kako bodo starejši prosvetni delavci sprejeli v svoje vrste mlajše, v kakšen vzgled jim bodo in kakšne izkušnje jim bodo posredovali.

Mimo so časi, ko bi morali na občini ukrepati v zvezi z vsakim problemom. Prišla so časi, ko glede na decentralizacijo oblasti občina sama še vključuje interese posameznika z interesi skupnosti v okviru možnosti, zakonov in predpisov.

Tov. Janko Vogrinec je pozval vse navzoče, da o vsem s konferenci prediskutirajo v svojih aktivih pravilno oceniti ali celo ševanja problemov, ki so za njihove šole najbolj pereči. Tov. Branko Gorjup pa je priporočil, da bi se take konference ponavljale in da bi tako skupno za celotno občino obravnavali probleme, ki jih ne morajo posamezni aktivisti pravilno oceniti ali celo pravilno načelno rešiti.

V. J.

Nova zgradba Komunalne banke dala ulici novo lice

V soboto, 11. novembra 1961, je bila izročena namenu nova poslovno-stanovanjska zgradba Komunalne banke v Ptuj. Po plapolajočih zastavah v lahko vetrovnem sončnem jesenskem dopoldnevu, po okrasnem zelenju pred zgradbo in po praznično oblečenih ljudeh, ki so bili pred poslopjem, je bilo lahko sklepati na slovesnost, ki je bila napovedana za ta dopoldan.

S tem dnem je bil za Komunalno banko Ptuj konec poslo-

ter predstavlja pomemben prispevek v razvoju komunalnega gospodarstva, obenem pa učinkovito spreminja podobo starega Ptuja.

Direktor Komunalne banke tov. Viktor Cvirn se je v svojem nagovoru zahvalil v imenu združenih investitorjev vsem sodelavcem in gospodarskim organizacijam, ki so pripomogle k dograditvi in opremitvi zgradbe, gradbenemu podjetju »Drava«, obrtnim podjetjem. Mestnemu

potencial banke, kar lahko bistveno vpliva na dopolnilno kreditiranje iz teh sredstev. Po sklepih občinskih organov občine Ptuj in Ormož posluje banka komunalna banka za obe občini.

Komunalna banka Ptuj, prej Zadruga hranilnica in posojilnica Ptuj, je doslej poslovala v prostorih, ki niso odgovarjali temu namenu, toliko bolj bo vedel kolektiv Komunalne banke ceniti to pridobitev, saj bo v bodočih letih, svetlih in sodobnih prostorih lažje izvrševal zaupane naloge.

Predsednica Občinskega ljudskega odbora Ptuj tov. Lojzka Stropnikova je poudarila:

»Ob predaji tega objekta v upravljanje kolektivom se moramo zavedati, da so bila po naša lokalna skupnost za njo potrebna precejšnja družbena sredstva, katere je namenila pretežno iz lokalnih virov. Prav to dejstvo je pomembno zaradi tega, da bo dejavnost obeh organizacij, komun. banke in trgovskega podjetja »Merkur«, daleč presegle dosedanje raven, da bosta s povečanjem svoje zmogljivosti v najkrajšem času vračali investirana sredstva in da bosta obe pripomogli k nadaljnji rasti gospodarstva.

Tako bomo lahko v bližnji bodočnosti pristopili z vrstnimi in ostalimi investicijskimi sredstvi še h gradnji drugih prav tako nujnih objektov gospodarskega in družbenega značaja.

Pred nami je pričetek graditve nove pošte, avtobusne postaje, osnovne šole, sodobne ureditve cest, razširitve raznih industrijskih objektov, modernizacija kmetijstva z graditvijo predelovalnih obratov itd. Te naše obveznosti so obsežne, hkrati pa tudi za nas nujne in neodložljive, če bomo hoteli dvigniti narodni dohodek na zaželeno raven in odpraviti še občutna gospodarsko-socialna nasprotja agrarne prenaseljenosti naše občine.

Sama investicijska vlaganja v gospodarske in splošne družbene objekte nam bodo omogočila, da bomo postajali postopoma razvitejša komunna. Tako bomo lahko v predvidenih spremembah

projektivnemu biroju Ptuj, Občinskemu ljudskemu odboru Ptuj, Jugoslovanski kmetijski banki, podjetju »Less«, odboru Komunalne banke in inž. arh. Branku Kocmutu, Tatjani Mrzgo, Jožetu Gašparšiču in Ivanu Vobiču, ki so vsak po svojih sposobnostih prispevali vsak svoj trud, da je bila zgradba uspešno dokončana.

Predračunska vrednost objekta je znašala z ureditvijo okolja nekaj nad 90 milijonov dinarjev. Glavni del sredstev je dal na razpolago Stanovanjski sklad občine Ptuj, in sicer 60 odst., 25 odst. je kreditirala Jugoslovanska kmetijska banka Ljubljana, ostanek sredstev pa je prispevala iz lastnih skladov bivša Zadruga hranilnica in posojilnica. Licitacija za graditve je bila razpisana oktobra 1959. Gradbeno dela je prevzela »Drava« Ptuj kot najugodnejši ponudnik.

Predsednica tov. Stropnikova preda ključke tov. Jožetu Belšaku

O sami zgradbi je direktor tov. Viktor Cvirn med drugim dejal: »Z novim zakonom o bankah je bila poverjena komunalnim bankam nova odgovornejša družbena naloga. Komunalna banka je v novem ustroju kot posebna občinska gospodarska organizacija važen činitelj v našem komunalnem sistemu, ki ima nalogo spremljati razvoj gospodarstva v občini. Skrbeti mora za pravilno dodeljevanje kreditnih sredstev gospodarskim organizacijam. Istočasno pa je organizator mobilizacije prostih denarnih sredstev prebivalstva iz hranilne službe, ki lahko v znatni meri zvišajo kre-

nih pogojih, ko bodo sproščena še večja sredstva za neposredno upravljanje gospodarstva in javnih služb, zmogli zadostiti zahtevam, ki jih postavlja pred nas družbeni ekonomski razvoj.

Ko je prevzel ključke tov. Jože Belšak v imenu kolektiva Komunalne banke, se je zahvalil z besedami:

»Prepričan sem, da bo kolektiv Komunalne banke Ptuj zaradi mnogo ugodnejših delovnih pogojev lahko izpolnjeval svoje naloge še vestneje in da bo znal ceniti napore naše skupnosti in bo požrtvovalno izvrševal svoje dolžnosti in se s tem od-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Vesti iz ORMOŽA

V občini Ormož so bili v zadnjem času zbori volivcev v vseh večjih krajih: v Središču, na Kogu, pri Miklavžu, pri Tomažu, v Ivanjovcih, v Veliki Nedelji, v Podgorcih, v Cvetkovcih, na Runču, v Lopersicah in drugje.

V glavnem so na zborih razpravljali o razširjenem kmečkem zavarovanju, volili so šolske odbore ter razpravljali o lokalnih vprašanjih.

V bolnišnici TBC v Ormožu so pred kratkim zaključili četrti vrtnarsko-sadlarski tečaj. Tak tečaj je enoleten in usposobi obiskovalca za kvalificiranega vrtnarja ali sadlarja. Pričetni del tečaja opravijo obiskovalci na kmetijskem gospodarstvu v Ormožu, ki jim nudi za to vse pogoje.

Vinogradniško gospodarstvo Jeruzalem je v Ormožu odprlo v bivali gostilni »Kmečki dvor« menzo za svoje delavce in uslužbence. V njej so postreženi tudi prehodni gostje.

V kratkem bo dograjen v Ormožu nov stanovanjski blok. V njem bo 14 družinskih stanovanj. Stroški gradnje znašajo okrog 50 milijonov dinarjev.

LUNINE SPREMEMBE IN VREMENSKA NAPOVED

za čas od 19. do 26. novembra 1961
Polna luna bo dne 22. novembra
zvezda odje: 15:01 go

Upor proti okupatorju v Halozah

V štirih nadaljevanjih bomo skušali v našem listu prikazati najvažnejše zgodovinske dogodke v naših lepih Halozah v času, ko sta se v svetu bojevala dva tabora, tabor naprednih demokratično usmerjenih držav in tabor fašističnih držav, netilcev vojne, zagovornikov rasne privilegiranosti in nasilja.

Ze od leta 1933 dalje je tudi v haloški svet prodirala propaganda zmagovalnega fašizma v svetu, ki je žela precej uspehov, zaradi revščine, v kateri je živel mnogo haloških prebivalcev. Hitlerjevski agenti pa so jim obljubljali vsega. Tudi med premožnejšimi Haložani so hitlerjevci pridobili nekaj svojih pristašev.

Za boljše razumevanje zgodovinskih dogodkov med okupacijo se vsaj malce pomudimo ob zemljepisni, gospodarski in socialni podobi Haloz tik pred izbruhom druge svetovne vojne.

Haloze so terciarno grčevje, ki dosežejo v vzhodnem delu do 350, v zahodnem delu pa nad 600 m višine. Razprostirajo se južno od Dravskega in Ptujkega polja. Edina večja dolina v Halozah je spodnja dolina Dravnice. Na njenem levem bregu je še ozki pas grčevja s Ptujsko goro in Savinjskim.

Haloze so vinorodna pokrajina. Na vzhodu odpade na vinograde 36% površine, ki pa se preko srednjih Haloz zmanjšuje in doseže na zahodu le še 8% vinogradov. Za socialno sliko teh krajev pred letom 1941 je bilo značilno, da je znatno večji del zemlje, kakor v Slovenskih goricah, pripadal nehaloškim prebivalcem, največ ptujskim nemškim in slovenskim mestanom, cerkvenim posestnikom in kmetom s polja.

Upravno-politično so skoro vse Haloze pripadale ptujskemu okraju, makolski okoliš, ki je zajel del zapadnih Haloz, pa je spadal v okraj Maribor-desni breg. Skupna površina Haloz meri okoli 20.000 ha. Pred vojno so šteli Haloze okoli 15.000 prebivalcev. V Halozah so bile pred vojno te-le občine: Majšperk, Podlehnik, Ptujška gora, Cirkukulane ali Barbara in Zavrč. Del haloškega sveta sta zajeli še občini Videm in Makole.

Da okoli ena četrtina Haložanov ni imela pred letom 1941 svoje zemlje, da je bil med revninimi Haložani razširjen alkoholizem, da je vladala vinogradniška kriza — vse to so vzroki, ki so Haloze spremenili v najsiromašnejšo slovensko pokrajino. Nekoliko boljši gospodarski položaj je bil v okolici Ptujke gore in Majšperka, kjer so gozdovi zavzemali 49% gozdne površine. Les so prodajali v Ptuj in v Maribor, kostanjev les pa je uporabljala tovarna tanina v Majšperku. Nekaj delavcev je dobilo v tovarni tanina in v tekstilni tovarni v Majšperku tudi zaslužek.

O bedi haloških viničarskih otrok je pisal prof. dr. Franjo Zgeč v Obzorjih leta 1939. Tudi v Ljudski pravici iz leta 1936, v šte. 3, čitamo, da so za kopanje 80 cm v globino v vinogradin tujevali Haložani za m² le 80 par.

Najslabše se je godilo viničar-

jem, ki so delali pri kmetih. Zaradi nizke cene kmečkih pridelkov je moral kmet paziti na vsak dinar, zato mu je moral viničar delati pogosto le za hrano.

Bedna je bila oprema v borni viničarski koči z eno sobo. V kotu je bila postelja s slamo in cunjami. Tam sta spala oče in mati s kopico otrok. Pozimi niso imeli dovolj drv. Jedli so koruzni zdrob brez mleka in zabele, v jeseni pa kostanj. Stradali so po več kakor šest mesecev vsako leto. Otroci so bili tudi slabo oblečeni. Pogosto zaradi slabe obutve niso mogli v šolo. Če je bilo dosti otrok, so zgodaj odhajali za pastirje, za hlapce, pozneje pa na kop v gorico, kjer so delali 10 do 14 ur na dan.

Haloško bedo je spremljalo še pijančevanje, ki je gorje še stotokrat povečalo. Ze otrok je sesal žganje iz cunje, da je zaspal, ko je mati odšla na delo. Kaj vse so morali prestati otroci ob starših alkoholikih! Največ so se vdajali pijski moški. Zakaj? Zena je bila navezana na poljska in hišna opravila, mož, pridelovalec vina in žganja, je

svoje pridelke, ki jih je težko vnovčil, konzumiral doma s prekomernim pitjem. Alkoholizem je postala huda bolezen Haloz. Alkoholiku je pijska uničevala možganske celice in hude posledice na potomcih niso izostale. Mnogi duševno zaostali otroci so dediščina te bolezni, ki se ji je pridružilo še nujno gorje, ki spremlja alkoholizem — povečanje revščine, neopornost do drugih bolezni in še bolezni srca, jeter in ledvic.

Nekateri haloški posestniki, ki so živeli boljše kot viničarji, so zaradi alkohola spravljali družino v obupne razmere, v prilloni prodajo posestiva. Življenjske razmere pa so se slabšale iz leta v leto tudi zaradi gospodarske krize. Cene pridelkom so padale, davki pa so ostali isti. Delavec je delal 10 do 14 ur na

dan za 8 dinarjev.

Omenili smo že močno hitlerjevsko propagando v Halozah, ki je nalezela na precej ugoden odmev, saj so propagatorji obehtali Haložanom boljše zasluzke, ko se bodo naši kraji priključili tretjemu rajhu. Obetali so elektrifikacijo Haloz, gradnjo cest in industrijskih objektov, ki bodo Haložanom nudili zaslužek. Obljubljali pa so jim tudi možnost dobrega zasluzka v rajhu.

Haloški bedi so prisluhnili komunisti. Mlade ptujske komuniste na gimnaziji je opozoril na Haloze prof. Zgeč. Odhajali so tja in spoznali hudo življenje, v katero je Haložane pahnila neodgovorna kapitalistična družba. Omeniti moramo dve komunistični postojanki v samih Halozah.

R. V.
(Dalje prihodnjič)

Zbor breških volivcev

V dvorani SZDL na Bregu je bil enako kot te dni na drugih terenih SZDL v Ptuj in okolici v ponedeljek, 5. novembra 1961, zbor volivcev. V imenu Občinskega ljudskega odbora Ptuj se ga je udeležil ljudski poslanec, direktor Kmetijskega kombinata Ptuj tov. Janez Petrovič.

Zbora se sicer niso udeležili vsi nanj povabljeni volivci, vendar bi kljub temu lahko rekli, da je uspel. Tolmačenje odgovorov Občinskega ljudskega odbora Ptuj na predloge volivcev tega terena na prejšnjih zboreh je bilo tako razumljivo, da jih je lahko vsakdo razumel. Tov. Janez Petrovič ni tolmačil ob tej priliki samih odgovorov, ampak je te navezal na velik napredek družbenega upravljanja in decentralizacije ljudske oblasti. Podčrtal je važnost raznih skladov in njihovih upravnih odborov v občini, raznih svetov in komisij, delavskih svetov podjetij itd., ki obravnavajo danes predloge volivcev po terenih SZDL. Reševanje njihovih predlogov ni več omejeno samo na finančne možnosti v občinskem proračunu, ampak presega njihov okvir in njihove možnosti, ker postaja vedno večji faktor pri njihovi izvršitvi interes ljudi iz stanovanjske skupnosti, njihov samopriskpek s prostovoljnimi delom in s finančnimi sredstvi. Zato tudi na vseh zboreh volivcev sprejemajo sklepe o samopriskpeku v skladu z občinskim odlokom o krajevnem samopriskpeku.

Na konkretnih primerih je tov. Petrovič najlaže prikazal navzočim volivcem, kako je napredovala decentralizacija ljudske oblasti, odkar so Brežani na zboreh volivcev predlagali občini, naj bi uredila razna njihova vprašanja. Z vprašanjem graditve novega paviljona za vrtec se bavijo sedaj upravni odbor vrta na Bregu, odbor SZDL Breg in svet za šolstvo

pri občinskem ljudskem odboru. S stanjem cest na terenu, z elektrifikacijo novih naselij in cest ter poti, z napeljavo vodovoda, z vprašanjem struge in obrežja se bavijo občani z Brega, Zavod za vzdrževanje cest, Zavod za komunalno dejavnost. Podjetje za vodovod in kanalizacijo, Vodna skupnost za Dravo in njene pritoke itd.

Vsa ta vprašanja niso več kot prej odvisna izključno od finančnih sredstev v občinskih skladih, ampak tudi od samopriskpeka samih prebivalcev, ki so v svoji stanovanjski skupnosti najbolj zainteresirani, da se ta vprašanja uredijo in da se tako izboljšajo krajevne prilike. Ko se jih bodo lotili in bodo pripravili prispevati svoj delež s prostovoljnim delom, jim bodo v pomoč tudi sredstva iz skladov, v kolikor jih bo mogoče uporabiti tudi v te namene.

Enako je z zagraditvijo poslojpa za trgovino na Bregu Bolj je odvisno od samih gospodarskih organizacij, ki so zainteresirane na trgovini na Bregu, kdaj bo stala na Bregu zaželjena poslovno-stanovanjska zgradba, kakor pa od Občinskega ljudskega odbora in njegovega sklada za graditve poslovno-stanovanjskih zgradb tudi v tem predelu mesta.

Prav živahna diskusija se je razvila okrog Studenčnice in vodovoda z izhodiščem, kaj vse bodo sami Brežani naredili, da se bo stanje izboljšalo. Za sedaj je iz-

voljen 5-članski odbor, ki bo proučil možnosti, kako bi najbolje očistili strugo Studenčnice ob delovni pomoči Brežanov ter samopriskpeku ter kako bi čimbolj razširili vodovodno omrežje na terenu, kar je v interesu potrošnikov pa tudi podjetja samega.

Nadalje je tov. Janez Petrovič na kratko navzočim raztolmačil poročilo Občinskega ljudskega odbora Ptuj o gibanju gospodarstva in o družbeni potrošnji ter o stanju osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah v dosedanjih mesecih letošnjega leta. Tolmačil je izkušnje o izvajanju novega gospodarskega sistema o doseganju plana proizvodnje, o zastojanju nekaterih gospodarskih organizacij v izpolnjevanju plana, o delitvi čistega dohodka, o pravnih in delitvi dohodka ter o raznih pomanjkljivostih, ki se kažejo iz različnega obravnavanja in sestavljanja pravnih in delitvi dohodka po novem.

Čas zbora je hitro minil. Navzočji so poslanci tov. Janezu Petroviču potrdili, da je še mnogo vprašanj, ki jih je potrebno tako javno obravnavati, ker je na terenu med ljudstvom mnogo nejasnosti. Dobro pripravljeno zbor volivcev so v korist vsem volivcem pa tudi občinskemu ljudskemu odboru, ki tako spoznava probleme na terenih SZDL, v občini in tudi potem lahko pomaga po svojih močeh, da se težave in nejasnosti odpravijo.

VJ.

ZA NOVE ŠOLSKKE prostore v Majšperku

Pred mnogimi leti Majšperk ni bil tako velik kakor danes. Sama vas je štela nekaj hiš okrog cerkve, to je na križišču cesti, ki vodi s Ptujke gore v dolino Dravnice, proti Polčnam, Rogatu, Podlehniku in Zetalam.

Nad vasjo je na položnem pobočju ptujskogorskega pogorja čepel grad. Tu so prebivali plemičji, gospodarski zemljo od Vidma do Stenberga. Prebivalci tega predela Haloz so jim hodili na tlako na polja in v gozdove. Od vzhoda sem so v tistih časih napadali našo deželjo roparski Kruci, pozneje pa tudi Turki. Plemiči so tedaj oborožili sebe in svojo vojsko z oklepi dolgiimi sabljami in sulicami. Zato so ob Dravnici zgradili veliko kovačnico. Težka kovaška kladiva so poganjala velika vodna kolesa. Tu je bil prvi začetek majšperskih tovarn. Ta kraj ljudje še danes

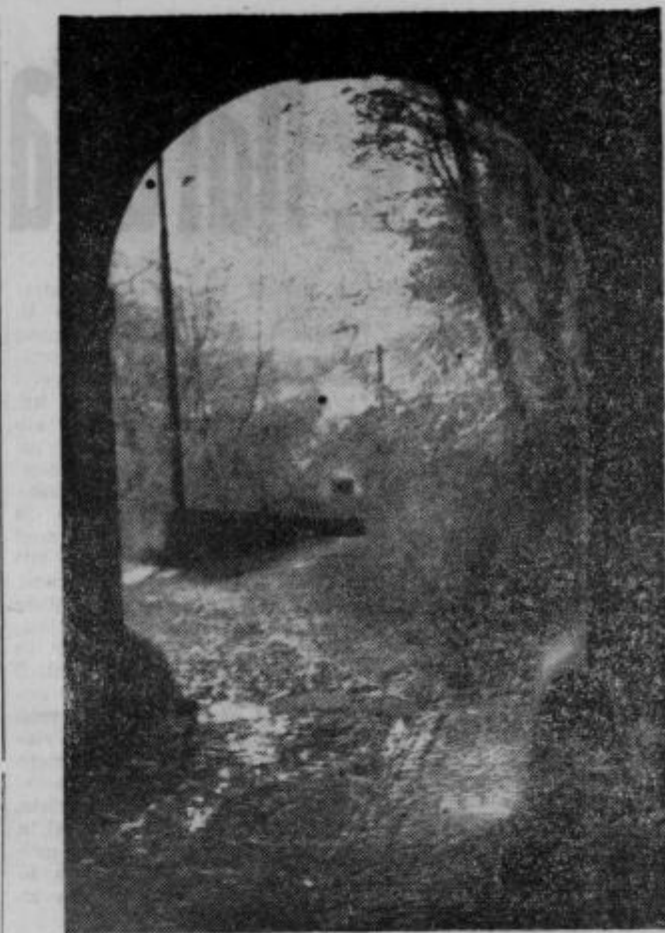
hišni sveti bodo v bodoče naročali vsa popravila in ostalo vzdrževanje stanovanj pri servisih stanovanjske skupnosti. Predstavniki so razpravljali tudi o potrebi nabave vozila in posod za odvoz smeti, ki jih sedaj odlagajo prebivalci povsod, predvsem pa v raznih nemogočih smetiščih. S tem v zvezi je zastopnik stanovanjske skupnosti pojasnil, da je skupnost že zagotovila sredstva za nabavo avtomobila, medtem ko bodo posode za smeti morali nabaviti hišni sveti sami.

Imenujejo »HAMRE« po kladivih v kovačnicah. Seveda so napadalci vsakokrat porušili in sežgali to kovačnico, ko so prenehali turški vpadi, so v obnovljeni kovačnici začeli izdelovati ročno poljsko orožje: lopate, motike, krampe, pluge, sekire, verige itd. Te izdelke so prodajali tudi na sejnih v Ptuj, Mariboru, Rogatu, Polčnam in drugod. V bližini kovačnice so postavili graščino, v katero se je vselil ormoški grof. Ko pa je ta umrl, so njegovi dediči prodali kovačnico in graščino ptujskim minoritom Minoriti so kovačnico preuredili, v mlino žago. Od tedaj so Majšperčani mieli žito in žagal les nekaj stoletij minoritom. V novejši dobi so minoriti prodali to posestvo in se preselili v Ptuj.

Novi gospodarji, ki so prišli iz turških dežel, so iz mlina napravili elektrarno, namesto žage pa so napravili tovarno tanina. To je bilo leta 1918. Isti ljudje so pozneje zgradili še tekstilno tovarno, katere je začela obratovati leta 1937. Pri teh tovarnarih niso imeli delavcev nobenih pravic. Za male plače so morali delati dnevno po 10 ur.

Majšperk po osvoboditvi

Po osvoboditvi so delavci prevzeli podjetja v svoje roke in življenje v kraju je lepo napredovalo. Delavci so si zgradili številne nove hišice, tovarne, stanovanjske bloke, kino dvorano, dvorano »Svobode«, dobili smo nove trgovine, zdravstveno postajo in številne avtobusne zveze. Število zaposlenih ljudi se iz leta v leto

Jesenski razgledi s ptujkega gradu

Občni zbor sindikalne podružnice Muzej

V ponedeljek, 6. XI., so se sestali na svoj redni občni zbor člani sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev podružnice Muzej. Člani so se obnega zbora udeležili v velikem številu in so živahno razpravljali o problemih in nalogah, ki jih čakajo v nadaljnjem sindikalnem delu.

V podružnici so včlanjeni kolektivi starih ustanov in enega podjetja, ki imajo vsj skupno nalogo prosvetno, kulturno in znanstveno delo. Kolektiv z največ članov, ki je dal podružnici tudi članstva, majhne, premajhne, saj Glasbena šola, Ljudska in študijska knjižnica, Mestni kino in Mestni arhiv. Ta pestri sestav podružnice prav specifično usmerja sindikalno delo. V skupnem delu morejo člani reševati samo splošne probleme, v podrobnosti pa morajo poseči kolektivi posameznih ustanov vsak zase. Zato je bilo tudi poročilo o delu delno sestavljeno iz poročil o delu članov sindikata v posameznih skupinah po ustanovah. Ker so vse te skupine, kar se tiče števila članstva, lahke, premajhne, saj skoro v vseh ustanovah primanjkuje osebja, je bilo iz poročil videti, kako se v delu posameznih skupin in članov neprestano dotikata, dopolnjujeta in prepletata sindikalno in strokovno delo. Člani sindikalne podružnice so v preteklem letu v omenjenih usta-

novah izvršili pomembno kulturno in prosvetno delo, mnogokrat dosti več, kot zahteva od njih njihova dolžnost. Ob tem so kolektivi zelo živo občutili vse probleme svojih ustanov za svoje lastne in so jih v diskusiji živahno prikazovali in poudarjali pot, po da jim je treba najti rešitev. Tako so prikazovali pomen Mesnega muzeja, ki daleč presega okvir samo za občino ali okraj važne ustanove, govorili o težavah Mestnega arhiva, ki mu je treba določiti pravo mesto v razvoju življenja občine, o raznih problemih Glasbene šole in knjižnice in o neresenih vprašanjih in nalogah, ki se stavijo malemu in postrzvovalnemu kolektivu Mestnega kina.

Glavno težišče poročil in razprave na obnem zboru pa je bilo na pregledu odnosa članov podružnice in posameznih skupin do sprememb in družbenem življenju in gospodarstvu, ki stavijo sindikalnim podružnicam prosvetnih ustanov v zadnjem času najbolj odgovorne naloge. Vsi kolektivi so se s tem delom že začeli baviti. Za način dela si črpajo napotke iz izkušenj, dobljenih pri izdelavi pravilnikov za nagradvanje po uspehu dela, poiskali so si napotke tudi pri istovrstnih ustanovah v okraju; dokončno pa je obrtali obrise najvažnejšega dela

(Nadaljevanje na 6 strani)

Za ustanovitev vzdrževalnih servisov pri Stanovanjski skupnosti

Stanovanjska skupnost Ptuj je pred nedavnim sklicala predstavnikih hišnih svetov k posvetoivanju, kako bi zagotovili sredstva za vzdrževanje stanovanjskih stavb in kako bi vzdrževanje izvajali, da bi bilo to glede na nizke vzdrževalne skade nekaterih stanovanjskih stavb čim bolj smotno. Predstavnikih hišnih svetov so razpravljali tudi o občinskem odloku o vzdrževanju stanovanjskih stavb.

Najvažnejše vprašanje razprave je bilo ustanavljanje servisov, ki bi opravljali razna strokovna dela pri vzdrževanju stanovanjskih stavb.

V Ptuj je precej starih stavb in vzdrževanje le teh je precejšen problem. Stanovanjska skupnost smatra za svojo dolžnost omogočiti v Ptuj takšno organizacijo servisov, da bo trošenje sredstev, ki so namenjena vzdrževanju starih stavb in ki so precej skromna, čim smotnejše.

V razpravi so se nekateri zavzeli za ustanovitev posebnega sklada za vzdrževanje stanovanjskih stavb, ki nimajo sama toliko sredstev, da bi financirala svoje vzdrževanje. Ta sklad bi se naj ustvarjal iz posebnih izvorov, prav zato pa je tudi potrebna ustanovitev servisov za obratne usluge, ki bi naj prevzeli vsa uslužnostna dela in s tem pomagali hišnim svetom.

Stanovanjska skupnost ne namerava ustanavljati servisov,

katerih storitve bi bile dražje od storitev obrtnih podjetij, ker le s takimi servisi bi si hišni sveti lahko finančno pomagali. Storitve vseh do sedaj pri Stanovanjski skupnosti ustanovljenih servisov so cenejše od storitev podjetij.

Predstavnikih hišnih svetov so predlagali ustanovitev naslednjih servisov: mizarskega, vodoinstalatrskega, elektroinstalatrskega, kleparskega, gospodinjanskega in soboslikarskega. Ti servisi bi naj postopoma razširjali svojo dejavnost.

Stanovanjska skupnost Ptuj je sedaj pred problemom, kam namesiliti vse te servise. Pri razpravi o gospodinskem servisu je bilo sklenjeno, naj bi organizirali pomoč v gospodinstvu po ulicah in z ljudmi s polnim delovnim časom. Gre za to, da bo določena oseba opravljala ta dela v gospodinjstvih na določenem področju po posebnem zaporedju, da bo zaposlena poln delovni čas in da bo socialno varovana.

Predstavnikih hišnih svetov so soglašali s pobudo, da bi ustanovili servis za kranje pri pralnicah in čistilnicah, ki bi naj zaposlili tudi živiljo, ki bi šivala na domu. Po sklepu bi naj bil ustanovljen tudi servis za barvanje, ki je nujno potreben, vendar še ni potrebnih pripomočkov.

Iniciativa staršev

V zvezi s tem je zelo pereče vprašanje šolskih prostorov in ko je bilo to prikazano staršem na roditeljskem sestanku, je bil skupno s starši sklenjeno, da se bo takoj začel s pripravi za dograditev novih šolskih prostorov. Izvoljen je bil iniciativni odbor za gradnjo nove šole. Gradnja nove šole v Majšperku je predvidena v petletnem planu občine Ptuj, vendar so bili starši mnenja, da s tem ne smemo čakati pač pa da moramo sami poprijeti za delo. Izvoljeni odbor bo takoj začel zbirati gradbeni material in denarna sredstva po vsem šolskem okolišu in je prepričan, da mu vrata ne bodo ostala zaprta, kjerkoli se bodo zglasili za pomoč, pa najsi bo pri starših, gospodarskih organizacijah ali organih ljudske oblasti.

Te iniciative staršev je še vedno vesel šolski odbor in učiteljski kolektiv, ki dela že več let v izredno težkih pogojih.

S tem tudi šola v Majšperku ne bo več zaostajala za celotnim lepim razvojem svojega kraja, v šolski kroniki pa bo za številne rodove ostalo zapisano darilo, ki ga bo ljudstvo prispevalo ob tej naše revolucije in ob 100-letnici veliki akciji, v jubilejnem letu osnovne šole Majšperk.

S. M.

Mladina, narava in izleti

Zima prihaja s svojimi počasnimi koraki med naše gozdove, polja, vinograde in sadovnjake. Vrhovi gora se že odejajo v snežno odejo, od tam že pihajo mrzli vetrovi, ki nam poženejo mraz v kosti. V zimskem času bo malo planincev zapustilo svoje tople izbe in se podalo v naračene zasneženih velikih planin. Le nekaj pogumnih smučarjev bo poiskalo gorska smučišča. Večina planincev bo v zimskem času kovala načrte za pomladanske sprehode v naravo in premišljevala o lepota gora.

Mi pa največ priskuhamo mislim strokovnjaki za vinarstvo, vzgojitelji in še več, velikega ljubitelja narave in planin, iz sončne Primorske Ambrozija Kodolje. Povzemamo nekaj njegovih misli. Te dni je izšla »Zgodovina letnega dopusta« v Parizu knjiga pod naslovom Čeprav je delo napisano s precej humoristično tendenco, ima veliko pozitivnega. Med drugim omenja, da je pri nekaterih ljudeh letni dopust le utrjevanje v stoletju avtomatizacije in campingov, ko se ljudje preseljujejo iz mesta v mesto, način življenja pa da je isti. Po lepih cestah in po serpentinah naših planin, ob obali in jezerih drvi avtomobili, v katerih za volani sede avtomatična bitja, ki se ne ozirajo ne na desno ne na levo. Njihov cilj je, čimprej pridrvti iz kraja v kraj. Res je, da je treba pri vožnji biti pribešen, toda malokdaj se dogodi, da se kdo ustavi ob zgodovinski znamenitosti ali pa ob prirodnih lepoti. Sodobnega človeka privlači le ekonomska plat. Tudi nekateri prosvetni delavci

so preveč »sodobni«. Nekateri sovražijo vso organizacijo in administracijo, ki nastane v zvezi z izletom, drugi se bojijo nesreč, tretji pa poznajo že vsak večji kraj in niso zainteresirani. Našli bi lahko še sto in sto takšnih primerov. Eden pa se mi zdi zelo karakterističen. Nekateri predavatelji živijo v pozabljenem prejšnjem stoletju in zahtevajo strogo odstopanje med njimi in učenci. To res mora biti do neke mere, ne pa pretirano. Izleti so dnevi, ko učitelj najlaže prodre v otrokovo notranjost, spozna značaj, težnje, želje in pač vse muhe, ki jih ima mladi človek. Tako se podre tisti nesrečni zid molčnosti in trema, ki loči »vladajočega« od »vključanih«. Pa še nekaj, pri otrocih postane priljubljen in jih »osvoji«. To pa zelo vzemirja tiste, ki so, ali pa želijo biti visoki in oblastni. Zato hočejo na vse mogoče načine dopovedati, da so izleti le ekonomska izguba za

starše, učiteljem pa breme in odgovornost.

Le kje more predavatelj dati več, kot v naravi? Saj so vsi kabineti in laboratoriji prava skromnost pred živo naravo. Iz zgodovine vemo, da je Rimljanje potrebovali krotenje divjih plemen poslala v visoko šolo alpinizma. Njihovi pesniki opjevajo naravo kot temno senco.

Moderen, sodoben človek mora ljubiti naravo. Danes opažamo v planinah razmeroma malo mladine. Kje je krivda? Ali ni morda ravno pri prosvetnih delavcih? Zakaj ne pojasnimo in približamo lepote domovine njim, ki bodo ostali, ko nas več ne bo? Naj pravdo o izletih zaključim. Ne dajmo učencem samo ozko po učnem načrtu predpisane znanja, za katerega smo plačani, temveč mu širimo obzorje tudi z izvenšolskim delom. Njihove sadove bomo želi kdaj pozneje, ali pa mogoče šele v poznih rodovih.

ZINKA:

POPOTNICA

Kot ptico selivko te vleče od tod, ne kratim prostosti in sreče, če ravno si v srce, dragi moj sin, rane mi vrezal skeleče.

Ze mnogi iskali so srečo drugje, nazadnje pa so ugotovili: kdor ne najde sreče doma, zaman jo išče v tujini.

Popotno ti palico dajem na pot, z očetovsko roko skrbečo, spremlja naj tvoj neizkušen korak, užij zaželjeno srečo!

Ko pa zajame trpljenja te val in zaman iskal boš uthe, takrat se spomni mojih besed, očetove spomni se strehe!

Obsiren program „Svobode“ za prihodnje leto

V soboto, 18. novembra 1961, ob 18. uri bo v dvorani Narodnega doma v Ptujju letni občni zbor Delavsko-prosvetnega društva »Svoboda« Ptuj za analizo sedanje stanja društva, njegovega dela in doseženih uspehov ter obravnavo programa za prihodnje leto. »Svoboda« Ptuj ima sedaj godbo na pihala, dramsko sekcijo,

harmonikarsko šolo, lutkovno sekcijo, ženski pevski zbor, športno sekcijo in plesno-športno sekcijo.

Na občni zbor so povabljeni predstavniki kulturno-prosvetnih sekcij pri sindikalnih organizacijah, da bodo seznanjeni s problemi in težavami, ki jih ima delavsko-prosvetno društvo »Svoboda«.

Zaščita rimskih spomenikov ob Mestnem stolpu

Ob začetku jesenskega slabega vremena bo značilni spomenik našega mesta, viski marmorni rimski nagrobnik, ki smo se ga navadili zaradi vsebine okrasa na njem, imenovati Orfejev spomenik, zgled za zaščiten leseni pokrivalom do prihodnje pomladi. S tem je končan prvi del za-

ščitnih posegov, ki naj bi rešili rimske spomenike zbrane ob Mestnem stolpu in svedra predvsem ravno Orfejev spomenik.

Ze dalj časa so vsi strokovnjaki s skrbjo opazovali naraščajoče razpadanje površine vseh spomenikov, ki je povzročila, da so se pred desetletji vidni detajli napisov in okrasa vedno bolj izgubljali. Ko so se v zadnjih letih začeli strokovnjaki republiškega in zveznega zavoda za varstvo spomenikov posvetovati, kako bi izvedli zaščito znamenitega rimskega grobišča na prostem v Šempetru v Savinjski dolini, je Mestni muzej v Ptujju opozoril tudi na potrebo zaščite spomenikov na prostem v Ptujju. Ze pri prvih ogledih je postalo jasno, kako zelo so spomeniki ogroženi. Pri vseh se je površina ob najhujšem dotiku drobila, mimoidoči se niso ravno vedno vedli zelo kulturno, tako da so spomeniki še bolj poškodovani, ko so jih pri raznih delih oškropili z bano ali apnom, najbolj pa je bil ogrožen Orfejev spomenik. Ta je zaradi vremenskih nepravilnosti in nepravilnosti v žilah marmora dobil podolžne razpoke, ki bi mu morale že v nekaj letih postati usodne.

V letošnjem poletju so končno lahko uslužbeni Mestnega muzeja začeli s praviimi zaščitnimi deli na Orfejevem spomeniku in na štirih rimskih spomenikih ob severni strani Mestnega stolpa. Dva meseca potrajalo je dela, ki zahtevala ureditev površine mar-

mornih spomenikov z impregnacijo z apneno vodo. Ob koncu tega dela pa so nevarne razpoke na vrtu Orfejevega spomenika začeli in tako zaščitili s svinceno pločevino. Druge spomenike pa je bilo treba na novo pritrditi v steno Mestnega stolpa in tako preprečiti škodljivi vpliv nezaščitenih kovinskih sponk na kamen. Prihodnje leto bodo z deli nadaljevali. Površino spomenikov bo treba še nadalje urejevati z apneno vodo, spomenike ob Mestnem stolpu bo treba vse pravilno namestiti, jih od zgoraj zaščititi pred padavinami, nato pa površino vseh spomenikov zaščititi s silikonom, ki se trenutno v svetu uporablja v ta namen z najboljšim uspehom.

Se prihodnje leto bodo torej obiskovalci našega mesta morali gledati zmenitni lapidarij-muzej kremenitega gradiva na prostem skozi odprte vidarskega odra in Toda ta nevarnost je neznatna v med obdobji raznih zaščitnih del, primeri s škodo, ki je prešla spomenikom, ko so prešli že več kot sto let z vsemi vremenskimi neprilicami pod mišim nohom.

I. M.

Donisuite v Ptujski tednik

Iz programa RTV Ljubljana

NEDELJA, 19. NOVEMBRA

6.00-7.00 Veselje melodije za nedeljsko jutro — vmes ob 6.05-6.10 Poročila in dnevi kolektor. 7.00 Nagovod časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklama. 7.30 Radijski kolektor in prireditve dneva. 7.35 A. Kliment: 5a Kozare (poema). 7.50 Hltri vrsti. 8.00 Mladinska radijska igra 9.00 Poročila. 9.05 Pisani zvoki za dopolne. 9.45 Dve skladbi za violončelo. 0.00 Se pomnite, tavariti... 10.30 odd bi vas zabavali. 11.30 Mitja (refr): Industrijska psihologija. 11.50 Hammond orgle. 12.00 Poročila. 12.05 Ibi poslušajte čestitajo in pozdravlja. 13.00-13.15 Nagovod časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 14.00 Kvarlet »00« poje ženske duhovne pesmi. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravlja. 14.30-15.00 Nagovod časa, poročila in vremenska napoved. 15.15 Reklama. 15.30 Valček, nekaj mazurk in »venera« Friderika Chopina. 16.00 Hlitorskega tega tedna. 16.30 Naši operni večer vam polje. 17.00 Poročila. 17.05 Orkester Melanchnio. 17.15 Radijska igra. 18.18 Marjan Kozina: Laska sonata za klavir. 18.30 Športno popoldne. 19.00 Obvestila. 19.05 Naši mladi produktivni umetniki. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Izbirke melodije tedna. 20.45 Kitara in Hammond orgle. 21.00 Iz glasbene geografije Evrope. 22.00 Nagovod časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.

PONEDELJEK, 20. NOVEMBRA

5.00-8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.05-5.10 Poročila in dnevi kolektor. 6.00-6.10 Nagovod časa, poročila, pregled tiska, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 6.15-6.20 Radijski kolektor. 6.25-6.30 Radijski kolektor. 6.35-6.40 Radijski kolektor. 6.45-6.50 Radijski kolektor. 6.55-7.00 Radijski kolektor. 7.05-7.10 Radijski kolektor. 7.15-7.20 Radijski kolektor. 7.25-7.30 Radijski kolektor. 7.35-7.40 Radijski kolektor. 7.45-7.50 Radijski kolektor. 7.55-8.00 Radijski kolektor. 8.05-8.10 Radijski kolektor. 8.15-8.20 Radijski kolektor. 8.25-8.30 Radijski kolektor. 8.35-8.40 Radijski kolektor. 8.45-8.50 Radijski kolektor. 8.55-9.00 Radijski kolektor. 9.05-9.10 Radijski kolektor. 9.15-9.20 Radijski kolektor. 9.25-9.30 Radijski kolektor. 9.35-9.40 Radijski kolektor. 9.45-9.50 Radijski kolektor. 9.55-10.00 Radijski kolektor. 10.05-10.10 Radijski kolektor. 10.15-10.20 Radijski kolektor. 10.25-10.30 Radijski kolektor. 10.35-10.40 Radijski kolektor. 10.45-10.50 Radijski kolektor. 10.55-11.00 Radijski kolektor. 11.05-11.10 Radijski kolektor. 11.15-11.20 Radijski kolektor. 11.25-11.30 Radijski kolektor. 11.35-11.40 Radijski kolektor. 11.45-11.50 Radijski kolektor. 11.55-12.00 Radijski kolektor. 12.05-12.10 Radijski kolektor. 12.15-12.20 Radijski kolektor. 12.25-12.30 Radijski kolektor. 12.35-12.40 Radijski kolektor. 12.45-12.50 Radijski kolektor. 12.55-13.00 Radijski kolektor. 13.05-13.10 Radijski kolektor. 13.15-13.20 Radijski kolektor. 13.25-13.30 Radijski kolektor. 13.35-13.40 Radijski kolektor. 13.45-13.50 Radijski kolektor. 13.55-14.00 Radijski kolektor. 14.05-14.10 Radijski kolektor. 14.15-14.20 Radijski kolektor. 14.25-14.30 Radijski kolektor. 14.35-14.40 Radijski kolektor. 14.45-14.50 Radijski kolektor. 14.55-15.00 Radijski kolektor. 15.05-15.10 Radijski kolektor. 15.15-15.20 Radijski kolektor. 15.25-15.30 Radijski kolektor. 15.35-15.40 Radijski kolektor. 15.45-15.50 Radijski kolektor. 15.55-16.00 Radijski kolektor. 16.05-16.10 Radijski kolektor. 16.15-16.20 Radijski kolektor. 16.25-16.30 Radijski kolektor. 16.35-16.40 Radijski kolektor. 16.45-16.50 Radijski kolektor. 16.55-17.00 Radijski kolektor. 17.05-17.10 Radijski kolektor. 17.15-17.20 Radijski kolektor. 17.25-17.30 Radijski kolektor. 17.35-17.40 Radijski kolektor. 17.45-17.50 Radijski kolektor. 17.55-18.00 Radijski kolektor. 18.05-18.10 Radijski kolektor. 18.15-18.20 Radijski kolektor. 18.25-18.30 Radijski kolektor. 18.35-18.40 Radijski kolektor. 18.45-18.50 Radijski kolektor. 18.55-19.00 Radijski kolektor. 19.05-19.10 Radijski kolektor. 19.15-19.20 Radijski kolektor. 19.25-19.30 Radijski kolektor. 19.35-19.40 Radijski kolektor. 19.45-19.50 Radijski kolektor. 19.55-20.00 Radijski kolektor. 20.05-20.10 Radijski kolektor. 20.15-20.20 Radijski kolektor. 20.25-20.30 Radijski kolektor. 20.35-20.40 Radijski kolektor. 20.45-20.50 Radijski kolektor. 20.55-21.00 Radijski kolektor. 21.05-21.10 Radijski kolektor. 21.15-21.20 Radijski kolektor. 21.25-21.30 Radijski kolektor. 21.35-21.40 Radijski kolektor. 21.45-21.50 Radijski kolektor. 21.55-22.00 Radijski kolektor. 22.05-22.10 Radijski kolektor. 22.15-22.20 Radijski kolektor. 22.25-22.30 Radijski kolektor. 22.35-22.40 Radijski kolektor. 22.45-22.50 Radijski kolektor. 22.55-23.00 Radijski kolektor. 23.05-23.10 Radijski kolektor. 23.15-23.20 Radijski kolektor. 23.25-23.30 Radijski kolektor. 23.35-23.40 Radijski kolektor. 23.45-23.50 Radijski kolektor. 23.55-24.00 Radijski kolektor. 24.05-24.10 Radijski kolektor. 24.15-24.20 Radijski kolektor. 24.25-24.30 Radijski kolektor. 24.35-24.40 Radijski kolektor. 24.45-24.50 Radijski kolektor. 24.55-25.00 Radijski kolektor. 25.05-25.10 Radijski kolektor. 25.15-25.20 Radijski kolektor. 25.25-25.30 Radijski kolektor. 25.35-25.40 Radijski kolektor. 25.45-25.50 Radijski kolektor. 25.55-26.00 Radijski kolektor. 26.05-26.10 Radijski kolektor. 26.15-26.20 Radijski kolektor. 26.25-26.30 Radijski kolektor. 26.35-26.40 Radijski kolektor. 26.45-26.50 Radijski kolektor. 26.55-27.00 Radijski kolektor. 27.05-27.10 Radijski kolektor. 27.15-27.20 Radijski kolektor. 27.25-27.30 Radijski kolektor. 27.35-27.40 Radijski kolektor. 27.45-27.50 Radijski kolektor. 27.55-28.00 Radijski kolektor. 28.05-28.10 Radijski kolektor. 28.15-28.20 Radijski kolektor. 28.25-28.30 Radijski kolektor. 28.35-28.40 Radijski kolektor. 28.45-28.50 Radijski kolektor. 28.55-29.00 Radijski kolektor. 29.05-29.10 Radijski kolektor. 29.15-29.20 Radijski kolektor. 29.25-29.30 Radijski kolektor. 29.35-29.40 Radijski kolektor. 29.45-29.50 Radijski kolektor. 29.55-30.00 Radijski kolektor. 30.05-30.10 Radijski kolektor. 30.15-30.20 Radijski kolektor. 30.25-30.30 Radijski kolektor. 30.35-30.40 Radijski kolektor. 30.45-30.50 Radijski kolektor. 30.55-31.00 Radijski kolektor. 31.05-31.10 Radijski kolektor. 31.15-31.20 Radijski kolektor. 31.25-31.30 Radijski kolektor. 31.35-31.40 Radijski kolektor. 31.45-31.50 Radijski kolektor. 31.55-32.00 Radijski kolektor. 32.05-32.10 Radijski kolektor. 32.15-32.20 Radijski kolektor. 32.25-32.30 Radijski kolektor. 32.35-32.40 Radijski kolektor. 32.45-32.50 Radijski kolektor. 32.55-33.00 Radijski kolektor. 33.05-33.10 Radijski kolektor. 33.15-33.20 Radijski kolektor. 33.25-33.30 Radijski kolektor. 33.35-33.40 Radijski kolektor. 33.45-33.50 Radijski kolektor. 33.55-34.00 Radijski kolektor. 34.05-34.10 Radijski kolektor. 34.15-34.20 Radijski kolektor. 34.25-34.30 Radijski kolektor. 34.35-34.40 Radijski kolektor. 34.45-34.50 Radijski kolektor. 34.55-35.00 Radijski kolektor. 35.05-35.10 Radijski kolektor. 35.15-35.20 Radijski kolektor. 35.25-35.30 Radijski kolektor. 35.35-35.40 Radijski kolektor. 35.45-35.50 Radijski kolektor. 35.55-36.00 Radijski kolektor. 36.05-36.10 Radijski kolektor. 36.15-36.20 Radijski kolektor. 36.25-36.30 Radijski kolektor. 36.35-36.40 Radijski kolektor. 36.45-36.50 Radijski kolektor. 36.55-37.00 Radijski kolektor. 37.05-37.10 Radijski kolektor. 37.15-37.20 Radijski kolektor. 37.25-37.30 Radijski kolektor. 37.35-37.40 Radijski kolektor. 37.45-37.50 Radijski kolektor. 37.55-38.00 Radijski kolektor. 38.05-38.10 Radijski kolektor. 38.15-38.20 Radijski kolektor. 38.25-38.30 Radijski kolektor. 38.35-38.40 Radijski kolektor. 38.45-38.50 Radijski kolektor. 38.55-39.00 Radijski kolektor. 39.05-39.10 Radijski kolektor. 39.15-39.20 Radijski kolektor. 39.25-39.30 Radijski kolektor. 39.35-39.40 Radijski kolektor. 39.45-39.50 Radijski kolektor. 39.55-40.00 Radijski kolektor. 40.05-40.10 Radijski kolektor. 40.15-40.20 Radijski kolektor. 40.25-40.30 Radijski kolektor. 40.35-40.40 Radijski kolektor. 40.45-40.50 Radijski kolektor. 40.55-41.00 Radijski kolektor. 41.05-41.10 Radijski kolektor. 41.15-41.20 Radijski kolektor. 41.25-41.30 Radijski kolektor. 41.35-41.40 Radijski kolektor. 41.45-41.50 Radijski kolektor. 41.55-42.00 Radijski kolektor. 42.05-42.10 Radijski kolektor. 42.15-42.20 Radijski kolektor. 42.25-42.30 Radijski kolektor. 42.35-42.40 Radijski kolektor. 42.45-42.50 Radijski kolektor. 42.55-43.00 Radijski kolektor. 43.05-43.10 Radijski kolektor. 43.15-43.20 Radijski kolektor. 43.25-43.30 Radijski kolektor. 43.35-43.40 Radijski kolektor. 43.45-43.50 Radijski kolektor. 43.55-44.00 Radijski kolektor. 44.05-44.10 Radijski kolektor. 44.15-44.20 Radijski kolektor. 44.25-44.30 Radijski kolektor. 44.35-44.40 Radijski kolektor. 44.45-44.50 Radijski kolektor. 44.55-45.00 Radijski kolektor. 45.05-45.10 Radijski kolektor. 45.15-45.20 Radijski kolektor. 45.25-45.30 Radijski kolektor. 45.35-45.40 Radijski kolektor. 45.45-45.50 Radijski kolektor. 45.55-46.00 Radijski kolektor. 46.05-46.10 Radijski kolektor. 46.15-46.20 Radijski kolektor. 46.25-46.30 Radijski kolektor. 46.35-46.40 Radijski kolektor. 46.45-46.50 Radijski kolektor. 46.55-47.00 Radijski kolektor. 47.05-47.10 Radijski kolektor. 47.15-47.20 Radijski kolektor. 47.25-47.30 Radijski kolektor. 47.35-47.40 Radijski kolektor. 47.45-47.50 Radijski kolektor. 47.55-48.00 Radijski kolektor. 48.05-48.10 Radijski kolektor. 48.15-48.20 Radijski kolektor. 48.25-48.30 Radijski kolektor. 48.35-48.40 Radijski kolektor. 48.45-48.50 Radijski kolektor. 48.55-49.00 Radijski kolektor. 49.05-49.10 Radijski kolektor. 49.15-49.20 Radijski kolektor. 49.25-49.30 Radijski kolektor. 49.35-49.40 Radijski kolektor. 49.45-49.50 Radijski kolektor. 49.55-50.00 Radijski kolektor. 50.05-50.10 Radijski kolektor. 50.15-50.20 Radijski kolektor. 50.25-50.30 Radijski kolektor. 50.35-50.40 Radijski kolektor. 50.45-50.50 Radijski kolektor. 50.55-51.00 Radijski kolektor. 51.05-51.10 Radijski kolektor. 51.15-51.20 Radijski kolektor. 51.25-51.30 Radijski kolektor. 51.35-51.40 Radijski kolektor. 51.45-51.50 Radijski kolektor. 51.55-52.00 Radijski kolektor. 52.05-52.10 Radijski kolektor. 52.15-52.20 Radijski kolektor. 52.25-52.30 Radijski kolektor. 52.35-52.40 Radijski kolektor. 52.45-52.50 Radijski kolektor. 52.55-53.00 Radijski kolektor. 53.05-53.10 Radijski kolektor. 53.15-53.20 Radijski kolektor. 53.25-53.30 Radijski kolektor. 53.35-53.40 Radijski kolektor. 53.45-53.50 Radijski kolektor. 53.55-54.00 Radijski kolektor. 54.05-54.10 Radijski kolektor. 54.15-54.20 Radijski kolektor. 54.25-54.30 Radijski kolektor. 54.35-54.40 Radijski kolektor. 54.45-54.50 Radijski kolektor. 54.55-55.00 Radijski kolektor. 55.05-55.10 Radijski kolektor. 55.15-55.20 Radijski kolektor. 55.25-55.30 Radijski kolektor. 55.35-55.40 Radijski kolektor. 55.45-55.50 Radijski kolektor. 55.55-56.00 Radijski kolektor. 56.05-56.10 Radijski kolektor. 56.15-56.20 Radijski kolektor. 56.25-56.30 Radijski kolektor. 56.35-56.40 Radijski kolektor. 56.45-56.50 Radijski kolektor. 56.55-57.00 Radijski kolektor. 57.05-57.10 Radijski kolektor. 57.15-57.20 Radijski kolektor. 57.25-57.30 Radijski kolektor. 57.35-57.40 Radijski kolektor. 57.45-57.50 Radijski kolektor. 57.55-58.00 Radijski kolektor. 58.05-58.10 Radijski kolektor. 58.15-58.20 Radijski kolektor. 58.25-58.30 Radijski kolektor. 58.35-58.40 Radijski kolektor. 58.45-58.50 Radijski kolektor. 58.55-59.00 Radijski kolektor. 59.05-59.10 Radijski kolektor. 59.15-59.20 Radijski kolektor. 59.25-59.30 Radijski kolektor. 59.35-59.40 Radijski kolektor. 59.45-59.50 Radijski kolektor. 59.55-60.00 Radijski kolektor. 60.05-60.10 Radijski kolektor. 60.15-60.20 Radijski kolektor. 60.25-60.30 Radijski kolektor. 60.35-60.40 Radijski kolektor. 60.45-60.50 Radijski kolektor. 60.55-61.00 Radijski kolektor. 61.05-61.10 Radijski kolektor. 61.15-61.20 Radijski kolektor. 61.25-61.30 Radijski kolektor. 61.35-61.40 Radijski kolektor. 61.45-61.50 Radijski kolektor. 61.55-62.00 Radijski kolektor. 62.05-62.10 Radijski kolektor. 62.15-62.20 Radijski kolektor. 62.25-62.30 Radijski kolektor. 62.35-62.40 Radijski kolektor. 62.45-62.50 Radijski kolektor. 62.55-63.00 Radijski kolektor. 63.05-63.10 Radijski kolektor. 63.15-63.20 Radijski kolektor. 63.25-63.30 Radijski kolektor. 63.35-63.40 Radijski kolektor. 63.45-63.50 Radijski kolektor. 63.55-64.00 Radijski kolektor. 64.05-64.10 Radijski kolektor. 64.15-64.20 Radijski kolektor. 64.25-64.30 Radijski kolektor. 64.35-64.40 Radijski kolektor. 64.45-64.50 Radijski kolektor. 64.55-65.00 Radijski kolektor. 65.05-65.10 Radijski kolektor. 65.15-65.20 Radijski kolektor. 65.25-65.30 Radijski kolektor. 65.35-65.40 Radijski kolektor. 65.45-65.50 Radijski kolektor. 65.55-66.00 Radijski kolektor. 66.05-66.10 Radijski kolektor. 66.15-66.20 Radijski kolektor. 66.25-66.30 Radijski kolektor. 66.35-66.40 Radijski kolektor. 66.45-66.50 Radijski kolektor. 66.55-67.00 Radijski kolektor. 67.05-67.10 Radijski kolektor. 67.15-67.20 Radijski kolektor. 67.25-67.30 Radijski kolektor. 67.35-67.40 Radijski kolektor. 67.45-67.50 Radijski kolektor. 67.55-68.00 Radijski kolektor. 68.05-68.10 Radijski kolektor. 68.15-68.20 Radijski kolektor. 68.25-68.30 Radijski kolektor. 68.35-68.40 Radijski kolektor. 68.45-68.50 Radijski kolektor. 68.55-69.00 Radijski kolektor. 69.05-69.10 Radijski kolektor. 69.15-69.20 Radijski kolektor. 69.25-69.30 Radijski kolektor. 69.35-69.40 Radijski kolektor. 69.45-69.50 Radijski kolektor. 69.55-70.00 Radijski kolektor. 70.05-70.10 Radijski kolektor. 70.15-70.20 Radijski kolektor. 70.25-70.30 Radijski kolektor. 70.35-70.40 Radijski kolektor. 70.45-70.50 Radijski kolektor. 70.55-71.00 Radijski kolektor. 71.05-71.10 Radijski kolektor. 71.15-71.20 Radijski kolektor. 71.25-71.30 Radijski kolektor. 71.35-71.40 Radijski kolektor. 71.45-71.50 Radijski kolektor. 71.55-72.00 Radijski kolektor. 72.05-72.10 Radijski kolektor. 72.15-72.20 Radijski kolektor. 72.25-72.30 Radijski kolektor. 72.35-72.40 Radijski kolektor. 72.45-72.50 Radijski kolektor. 72.55-73.00 Radijski kolektor. 73.05-73.10 Radijski kolektor. 73.15-73.20 Radijski kolektor. 73.25-73.30 Radijski kolektor. 73.35-73.40 Radijski kolektor. 73.45-73.50 Radijski kolektor. 73.55-74.00 Radijski kolektor. 74.05-74.10 Radijski kolektor. 74.15-74.20 Radijski kolektor. 74.25-74.30 Radijski kolektor. 74.35-74.40 Radijski kolektor. 74.45-74.50 Radijski kolektor. 74.55-75.00 Radijski kolektor. 75.05-75.10 Radijski kolektor. 75.15-75.20 Radijski kolektor. 75.25-75.30 Radijski kolektor. 75.35-75.40 Radijski kolektor. 75.45-75.50 Radijski kolektor. 75.55-76.00 Radijski kolektor. 76.05-76.10 Radijski kolektor. 76.15-76.20 Radijski kolektor. 76.25-76.30 Radijski kolektor. 76.35-76.40 Radijski kolektor. 76.45-76.50 Radijski kolektor. 76.55-77.00 Radijski kolektor. 77.05-77.10 Radijski kolektor. 77.15-77.20 Radijski kolektor. 77.25-77.30 Radijski kolektor. 77.35-77.40 Radijski kolektor. 77.45-77.50 Radijski kolektor. 77.55-78.00 Radijski kolektor. 78.05-78.10 Radijski kolektor. 78.15-78.20 Radijski kolektor. 78.25-78.30 Radijski kolektor. 78.35-78.40 Radijski kolektor. 78.45-78.50 Radijski kolektor. 78.55-79.00 Radijski kolektor. 79.05-79.10 Radijski kolektor. 79.15-79.20 Radijski kolektor. 79.25-79.30 Radijski kolektor. 79.35-79.40 Radijski kolektor. 79.45-79.50 Radijski kolektor. 79.55-80.00 Radijski kolektor. 80.05-80.10 Radijski kolektor. 80.15-80.20 Radijski kolektor. 80.25-80.30 Radijski kolektor. 80.35-80.40 Radijski kolektor. 80.45-80.50 Radijski kole

Za vsakogar nekaj zanimivega

50 milijonov novih ljudi na leto

Svetovno prebivalstvo naglo narasta. Statističarji govorijo o tako imenovani eksploziji. Vsak dan je treba pri kosilu prehraniti kakih 28.000 ljudi več, kot jih je bilo pri zajtrku. Vsako uro se svetovno prebivalstvo poveča za 5.700 ust, kar pomeni dnevno okoli 137.000 in na leto okoli 50 milijonov. Sprito tega napovedujejo, da nas bo leta 2000 vsaj šest milijard.

Ob tako naglem naraščanju svetovnega prebivalstva spada med najresnejše probleme sodobnega sveta škota in podhranjenost. Dve tretjini prebivalcev našega planeta

ta leže lačnih k nočnemu počitku. Po podatkih FAO organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo, bi lahko komaj šestino svetovnega prebivalstva označili kot pravilno hranjeno po zdaj veljavnih normah.

Po približnih podatkih ima na primer polovica venezuelskih otrok le redkokdaj meso na mizi, 87 odstotkov otrok te dežele pa v hrani sploh ne dobi vsebnosti, ki jih vsebujejo kokošja jajca. Povprečna letna potrošnja mleka znaša v Venezueli 42 litrov na prebivalca, v drugih petih latinameriških deželah pa popijejo povprečno komaj petino tiste množine mleka, ki pride na prebivalca ZDA.

Direktor UNICEF Georges Sica-ut je na tiskovni konferenci dejal,

da je po vsem svetu približno milijarda otrok lačnih ali bolnih. Na vsakih deset otrok po štirje ne hodijo v šolo, med približno 15 milijoni žrtev gobavosti pa je do tri milijone otrok, čeprav so že pred dvajsetimi leti pridobili od-sulfons, ki preprečuje širjenje te bolezni in jo zdravi.

V Afriki zahtevajo bolezn, ki so posledica pomanjkljive prehrane, zlasti med otroki številne smrtne žrtve. Brež ko odpro v tej ali oni afriški deželi novo zdravstveno ustanovo, so kmalu zasedene vse bolniške postelje, in sicer predvsem zaradi rahitisa, beriberija, skorbuta ipr.

S smotnim gnojenjem, s pravilno obdelavo zemlje, z namakanjem nasadov in z zaščito kulturnih rastlin je mogoče rešiti velik del problema v zvezi z naglim naraščanjem prebivalstva. Živilnoredja je ale ko prej pogostini vir potrebnih hranilnih snovi. S skrbno rejo, osmoven na sodobnih spoznanjih, je mogoče zagotoviti človeštvu dovolj beljakovin, ki so skupno z aminskimi kisljinami ter z rudninami in vitamini poslavit-nega pomena. Obsežna raziskoval-na dela v zvezi z dodatnimi kr-milki zagotavljajo kar najhitrejši razvoj in rast živine, po zaslugi sodobne veterine pa je mogoče izgube v živinoreji omajiti na kar najmanjši obseg. Sveda pa je treba ta nova spoznanja čimprej posredovati kar najširšim plastem živinorejcev in drugih prideloval-cev hrane po svetu.

praznino. Prišel sem padati in sekunde so se mi zdele kot ure. Rahel sune in nad mano se je končno kot velik lokvanj cvet razprostrla bela kupola. Oddahnil sem si in prevzela me je prav vsega resnična radost, da sem odskočil, da prvič v življenju iz edinstveno, veličastne perspektive gledam na zemljo — plavajoč nad njo.

Počasi sem padal proti zemlji in v mislih hitro ponovil napot-ke instruktora, kaj moram na-rediti, da bom lepo in brez po-skodb pristal. Zemlja je bila že čisto blizu, zato sem hitro ne-koliko skrbil noge ter trenutek pozneje že pristal v mehki travi letališča. Presrečen in samemu sebi hvaležen za veličastno do-živetje, sem se še enkrat ozrl v

PRIJETEN OBČUTEK

Ameriški demokratični senator Hubert Humphrey je imel v Bon-nu, kjer se je na svojem obisku v Evropi najdalje zadržal, tiskovno konferenco, potem ko se je se-stal s kanclerjem Adenauerjem in drugimi političnimi osebnostmi zahodnonemškega glavnega mesta. Na vprašanje novinarjev, kakšno vzdušje je bilo na sestanku med njim in kanclerjem Adenauerjem, je Humphrey odgovoril: »Moj razgovor z Adenauerjem je bil zelo odkrit in osvežujoč. Prijeto sem se počutil, ko sem se z njim sestel, še prijetneje pa, ko sem se od njega poslovil.«

Nobelovi nagrajenci za literaturo

1901: R. F. Sully Prudhomme — Francija	1936: Eugene O' Neill — Amerika
1902: Theodor Mommsen — Nemčija	1937: Roger Martin Du Gard — Francija
1903: Bjørnstjerne Bjørnson — Norveška	1938: Pearl Buck — Amerika
1904: Frederic Mistral — Francija in Jose Echegaray y Eizaguirre — Španija	1939: Frans Eemil Sillanpää — Finska
1905: Henryk Sienkiewicz — Poljska	1940: (nagrada ni bila podeljena)
1906: Giosue Carducci — Italija	1941: (nagrada ni bila podeljena)
1907: Rudyard Kipling — Anglija	1942: (nagrada ni bila podeljena)
1908: Rudolf C. Eucken — Nemčija	1943: (nagrada ni bila podeljena)
1909: Selma Lagerlöf — Švedska	1944: Johannes V. Jensen — Dan-ska
1910: Paul von Heyse — Nemčija	1945: Gabriela Mistral — Čile
1911: Maurice Maeterlinck — Belgija	1946: Herman Hesse — Švica
1912: Gerhart Hauptmann — Nemčija	1947: Andre Gide — Francija
1913: Rabindranath Tagore — Indija	1948: Thomas S. Eliot — Anglija
1914: (nagrada ni bila podeljena)	1949: William Faulkner — Ame-rika
1915: Romain Rolland — Francija	1950: Bertrand Russell — Anglija
1916: Verner von Heidenstam — Švedska	1951: Pär Lagerkvist — Švedska
1917: Carl Gjellerup in Henrik Pontoppidan — Danska	1952: François Mauriac — Fran-cija
1918: (nagrada ni bila podeljena)	1953: Winston Churchill — Angli-ja
1919: Carl Spitteler — Švica	1954: Ernest Hemingway — Ame-rika
1920: Knut Hamsun — Norveška	1955: Halldor K. Laxness — Is-landija
1921: Anatole France — Francija	1956: Juan Ramon Jimenez — Španski emigrant
1922: Jacinto Benavente y Mar-tinez — Španija	1957: Albert Camus — Francija
1923: William B. Yeats — Irsko	1958: Boris Leonidovič Pasternak — Sovjetska zveza, zavrnil nagrado
1924: Wladyslaw S. Reymont — Poljska	1959: Salvatore Quasimodo — Ita-lija
1925: George Bernard Shaw — Anglija	1960: Saint-John Perse — Fran-cija
1926: Grazia Deledda — Italija	1961: Ivo Andrić — Jugoslavija
1927: Henri Bergson — Francija	
1928: Sigrid Undset — Norveška	
1929: Thomas Mann — Nemčija	
1930: Sinclair Lewis — Amerika	
1931: Erik Axel Karlfeldt — Šved-ska	
1932: John Galsworthy — Anglija	
1933: Ivan Alekseevič Bunin — ruski emigrant	
1934: Luigi Pirandello — Italija	
1935: (nagrada ni bila podeljena)	

Otrok in strah

Zdravniki, pedagogi in psihologi so mnenja, da strah v otrokovem življenju mnogo škoduje. Znano je tudi iz klinične prakse, da je prav strah vzrok nekaterih otroških duševnih bolezni.

Mnogi starši se tega ne zavedajo, saj se često dogaja, da strašijo otroka na vse mogoče načine, ga kaznujejo za malopridnost s tem, da ga postavijo v temen prostor. Dogodil se je celo primer, ko je neka mati zaprla svojega otroka v temen kokosnjak.

Kakor vidimo, nosijo krivdo za mnoge vzroke otroškega strahu prav starši z nepremišljenimi ukrepi. Kako nespametno je uporabljati strah kot sredstvo, s katerim primoramo otroke k zaželenemu vedenju. Strah je torej pri otrocih priučen in naloga učiteljev, vzgojiteljev, posebno pa staršev je, da skušajo otroka

glede tega nekako prevzgojiti, kajti strah zelo negativno deluje na otrokovo duševnost. Najprej seveda moramo poiskati vzrok, nato ga pa odpraviti z neko drugo dejavnostjo. Na primer Tončka je strah v temni sobi. Otroka naučimo, da sam prižge luč. Videl bo, da v sobi ni ničesar in bo mirno zaspal.

Čemu se otroci boje teme? Nekateri starši groze otroku, če ne bo zaspal, z različnimi strašnimi čaravnicami in drugimi prikazni. Otroci bo najbrž zaspali, a njegovo spanje ni mirno, temveč je preprečeno z nekim strahom. Otroci bo laže zaspali, če mu povemo pravljico, kajti ta ga bo popeljala v sanjski svet. V pravljicah, ki jih pripovedujemo otroku na večer, pa ne smajo nastopati strašna bitja, temveč osebe, ki otroka nekako pomirjajo, n. pr. Sneguljica, Mižica pogrnj se, itd.

Strah pa se pri otroku ponavlja v najrazličnejših oblikah. Včasih skuša otrok strah tudi sam premagati, toda često tega ni sposoben in nujno mu morajo starši ali vzgojitelji pomagati. Potrebno je, kot smo že poprej omenili, poiskati vzroke strahu in jih odstraniti.

Nekateri starši groze otroku za vsak najmanjši prestopok s šibo. V takih primerih otrok starešem ne ustreže iz ljubezni, temveč iz strahu pred palico. In koliko takšnih otrok najdemo v osnovni šoli, ki so popolnoma vase zaprti in neradi odgovarjajo na učiteljeva vprašanja.

Razumljivo je, da je treba otroka včasih zelo resno opominjati, in če to ne zaleže ga je treba vzgojno kaznovati. Starši naj vzbude spoštovanje pri otrocih, toda ne s strahom, temveč z ljubeznijo, razumevanjem in pravdnostjo.

Otroška doba je doba čustvene življenja, kajti v predšolskem obdobju je otroku v ospredju čustvenost ne pa razum. Če otrok v tej dobi doživlja močne čustvene motnje ali pretrese, mu lahko to doživljanje pusti posledice za vse življenje. Na primer čustvo manjvrednosti, zaprejenost, strah in podobni pojavi so skoraj vedno posledica neprijetnih, pretresljivih dogodkov, posledica nepravilnih vzgojnih postopkov.

Podajl smo je nekaj težnih misli, vendar upamo, da bodo našle odmev pri mnogih starših, kajti vsi žele telesno in duševno zdravje otroka? Te osrvo pa dobi otrok v predšolski dobi in pri vzgajanju igrajo starši važno vlogo, kajti otrokovo domače okolje je najvažnejši činitelj v oblikovanju njegove osebnosti.

Prihodnje leto 350 motornih vozil

Tovarna avtomobilov in motorjev Maribor je sprejela plan za l. 1962, po katerem bo TAM izdelal 3500 raznih vozil. Največ bodo izdelali vozila TAM 4500, za tem 500 vozil lastne konstrukcije TAM-2000 z nosilnostjo 2 toni, razna specialna vozila kot vozila za polivanje in pranje ulic TAM-4500, gasilska vozila TAM-4500 G itd. Razen tega bodo izdelali prihodnje leto še 2400 ton rezervnih delov za vozila »Pionir« in TAM-4500.

Neprecenljive vrednosti v pepelu

Premogov pepel, zaradi katerega se mnogokrat jezijo v industriji in v gospodinjstvu, kajti povsod je napoti, skriva v sebi neprecenljive vrednosti.

V vsem svetu ostane letno neizkoriščenih 5 milijonov ton pepela, ki vsebuje 50 kg platine, 1200 kg zlata, 480 kg paladijuma, 12.000 kg srebra. Z nadaljnjim sistematskim obdelovanjem bi lahko dobili iz pepela še 800 ton kalija, 24.000 ton cinka, 2.400 ton svineca, 20.000 ton arzena, 2000 ton niklja in 12.000 ton kroma.

Znanost pa še ni toliko napredovala, da bi iz tega pepela izvalila te zaklade, zato bo pepel še vedno nadlegovalec v gospodinjstvu in industriji.

Postal sem padalec

Več mesecev je minulo, odkar sem odšel odslužiti vojaški rok. Dodeljen sem bil v padalsko enoto. Do takrat sem o padalcih le bral, slišal in nekajkrat celo gledal, kako počasi padajo proti zemlji.

Zame se je kričelo tako rekoč novo obdobje mojega življenja in v pričakovanju dneva, ko se bom sam prvič pognal v globino, so mi dnevi minevali mnogo hitreje kot sem pričakoval.

Prčeli smo se pripravljati in usposabljati za padalce. Skoraj cele dneve smo bili na poligonu, polnem vseh mogočih priprav ter si pridobivali znanje in sposobnost, ki jo mora imeti vsak padalec. Dnevi so minevali neverjetno hitro in niti zavedali se nisimo, ko je že napočil dan prvega skoka.

Tisto jutro sem bil nekoliko vznemirjen, saj je bila pred menoj naloga skočiti iz letala, skočiti v globino in to je zame bilo nekaj povsem novega, neznanega, nekaj, čeprav samo na videz tveganega, zato priznam, da se nisem počutil najbolje.

Na startu, kjer smo s padali pred seboj čakali, da se bomo povzpeli v letalo, je vladalo veselo vzdušje. Nekaj Slovencev je prepevalo slovenske pesmi in

drug za drugim krenili proti odprtini vratom letala, katerega motorji so že hrumeli. Kmalu zatem smo že s polnim plinom poleteli po vzletni stezi. Široče elise motorjev so krepko vlekle letalo vse više in više... Zemlja je ostala pod nami in skozi okence se mi je odprl edinstven pogled na našo zemljo. Panorama me je tako prevzela, da sem skoraj povsem pozabil, da se bom moral čez nekaj trenutkov pognati skozi vrata letala v sinjo modrino. Vsi, nad katerimi smo leteli, so se zdele kot igrače, ki so jih postavili otroci, da bi se z njimi igrali. Vse to je bilo zame nekaj novega, nekaj nepozabnega in niti zavedal se nisem, ko smo vzeli nalet. Nenadoma je padlo povlelje: Pripravi se! To so bili moji najtežji trenutki, ko sem stal na sredini letala in čakal, da se poženev v globino. Sam sebi sem dopovedoval, da ne smem sedaj odstopiti, da moram premagati samega sebe, saj nemožat odstop ne bi bil samo moj poraz, bil bi dokaz vsem mojim tovarišem, da sem se ustrašil višine, da v meni ni hrabrosti...

Iz tega mojega razmišljanja me je predrnilo povlelje — skači. Bil sem šest v vrsti in v

PADALCI SE VKRČUJEJO.

tem sem se pridružil. Vendar se neke v notranjosti nisem mogel povsem sprostiti in želel sem si, da bi bil skok za mano, da, za mano...

Nastopil je trenutek, ko smo

naglici sem še enkrat pregledal vezi, če so v redu, dočim so se moji tovariši že poganjali skozi odprtino. Kmalu sem bil tudi sam na vrsti in ne da bi mnogo premišljal, sem se pognal v

nebo, iz katerega sem se pravkar tako udobno prižibal. Bil sem vesel in sklenil sem, da se bom odale brez strahu zaupal padalski svili.

IVAN LOGAR

Drobne zanimivosti

Jeza v ponedeljek in torek po kosilu

Znenost se je pričela pečati tudi s tem, kdaj so ljudje najbolj razdražljivi.

S tem vprašanjem sta se dolgo let ukvarjala ameriška psihologa z oregonke univerze. Rezultate svojega raziskovanja sta pred kratkim objavila: izbruh besa nastopijo največkrat v ponedeljek in torek po kosilu.

Nauk tega raziskovanja je — v ponedeljek in torek nikar ne kosite.

Zdravje in sončne peči

V Alma Ati, glavnem mestu Kazahatana, so izročili namenu poslopje za zdravljenje s sončno energijo, torej za heliofizioterapijo.

Bolnike zdravijo s koncentriranimi sončnimi žarkji. Zamisel se je baje obnesla pri zdravljenju bronhijalne astme, infekcijskih bolezni v sklepih ter ekcemov mikroskopskega in živčnega izvora.

Ustanova lahko sprejme do dve sto bolnikov dnevno.

Najmanjši akumulator

V vzhodnonemški tovarni rudarskih luči in rudniških žarnic so izdelali menda doslej najmanjši akumulator, ki je tolikšen kot grah, ima pa 1,2 volta. Uporabljali ga bodo pri pregledih želodca in črevesja s sondami.

Gutenbergov muzej

Nedavno so začeli v Mainzu graditi svetovni muzej tiskarstva, v katerem se bodo zbirale glede na razvoj tiskarske tehnike pomembne stvaritve in novosti z

vseh koncev sveta. Razen tega pa bodo pri muzeju ustanovili tudi šolo za specialiste v tiskarstvu. Med posebnimi dragocenostmi, ki jih bodo hranili v muzeju, bo biblija, tiskana na prvem tiskarskem stroju, ki ga je izdelal Gutenberg l. 1452.

Zlata pravila za prezaposlenega očeta

Otrok potrebuje očeta vsak dan, ne samo ob nedejah, čeprav je dandanašnji pogosto tako, da ga podnevi skoraj ne vidi — zvečer, ko se utrjuje očka vme z de-ja ali opravičkov, pa je otrok navadno

že v postelji. Mnogi očetje radi pozabljajo, da je treba otrokov mali svet prav tako upoštevati kot velikega in da je zamujeno le težko nadoknaditi. Takim pozabljivim očetom nekaj navodil:

- Poskusite po svojih možnostih sestaviti dnevni red zase in upoštevajte otrokovega — in držite se ga, kolikor največ morete.
- Poskusite si v družbi otrok nadevati voder izraz, ohraniti dobro voljo, četudi vas sorčilo utrujenosti stene dokaj napora.
- Ne težite otrokom o lastnih sirnehi in težavan.
- Poslušajte z vso resnobo otrokove probleme, jih sprejmite, ko da so vaši, in se jim nikar ne izovibajte!
- Ne dopustite svojemu otroku občutka: — ah, očka je samo naš redek gost!

● Dovolite, da prihajajo k vašemu edinku na dom njegovi prijatelji. Družba lajša občutek zapučenosti, ki gačasoma dobi otrok, če očka zanj nima časa.

Nalivno pero za merjenje radioaktivnosti

Najnovejši merilec, s katerim ugotavljajo ameriški atomski strokovnjaki množino radioaktivnih žarkov gama, je na pogled podoben nalivnemu peresu in ga ima strokovnjaki na pisalni mizi. Aparat opozarja lastnika na žarke s svetlobnimi in tudi zvočnimi signali. Novost se bo obnesla predvsem pri ljudeh, ki delajo ob sicer vsestransko zaščitenih atomskih reaktorjih in drugih podobnih virih radioaktivnosti.

Oglas in objava

Prodaj

NJIVO IN TRAVNIK v Rogoznici, ob glavni cesti, prodam. Naslov v upravl. HISO S SADOVNIJAKOM v Vitomarcu prodam. Informacije pri Toči v Vitomarcu.

ENOSOBNO STANOVANJE s pristiklinami v centru Ptuja prodam. Naslov v upravl.

SOBNO KREDENCO iz trdega lesa, dvo-križno stanovanjska vrata in željezna vrata vrata ugodno prodam. Ptuj, Srebrski trg 8.

KMEČKI VALJČNI MLIN prodam. Zaveč, Petrol, Ptuj.

KUHINJSKI IN SOBNO POHISTVO ter željezne pečke ugodno prodam. Naslov v upravl.

STABILNI MOTOR 5 KS prodam. Naslov v upravl.

POSESTVO s hišo na Mestnem vrtu prodam. Naslov v upravl.

TESAN LES za ostražje prodam. Vprašati v Rogoznici pri Ptuj 50.

OSEBO, ki mi je odnesla v torek mlado mačko, pozivam, da mi jo takoj vrne. Matjašič, Lackova 9.

OSEBNI AVTOMOBIL v dobrem stanju in klavirsko 32-basno harmoniko, prodam tudi na industrijski ček. Maglič, Ptuj, Na tratah 2.

Stanovanja

OPREMLJENO SOBO nujno iščem. Naslov v upravl.

RAZNO

VAJENCA za vrtnarstvo in cvetličarstvo sprejme Andrej Rečič, Ljubljana, Završka cesta 5. Hrana in stanovanje preskrbljena.

Kino

Mestni kino Ptuj

predvaja 16. in 17. novembra t. l. sovjetski barvni film »Rdeče listje«, 18. in 19. novembra t. l. italijanski film »Stadko življenja«, 21. in 22. novembra t. l. sovjetski film »Rodni dom«.

Kino Ormož

predvaja 18. in 19. novembra t. l. ameriški barvni film »Ustaleci«, 22. in 23. novembra t. l. ameriški barvni film »Gora«.

Kino »Svoboda« Kidričevo

predvaja 15. novembra t. l. italijanski film »Izzivljanje«, 18. novembra t. l. angleški film »Poplava strahu«, 22. novembra t. l. jugoslovanski film »Razpoka v raj«, 25. novembra t. l. ameriški barvni film »Drvo življenja«.

Kino Zavrč

predvaja 19. novembra t. l. ameriški barvni film »Drvo življenja«.

UGODNA PRILIKA ZA CENENO USNJE!

Pripravite sveže kože za letošnjo vdelavo!

Po kože pridem na dom-

Po nadaljnje informacije pišite na naslov:

Usnjarstvo Jerič, Zgornja Poljskava.

Dopisujte v

PTUJSKI TEDNIK

KONČANO JE JESENSKO NOGOMETNO TEKMOVANJE

Zelo dober plasman nogometašev iz Kidričevega — slab plasman nogometašev Drave

V nedeljo se je končalo jesensko prvenstvo v nogometu v mariborski podzvezi.

V zadnjih srečanjih je gostovala ekipa Drave v Dravogradu, dočim je Aluminij sprejel na domačem igrišču mlado ekipo Partizana iz Rač.

Moštvo Aluminija ima v zaostalem roku še eno tekmo in sicer na vročem terenu na Ravnah.

Ojstica (Dravograd) — Drava 2:2

V nedeljo je bila v Dravogradu zadnja prvenstvena nogometna tekma v jesenskem delu.

V Krogu bodo gradili vaški dom

Prebivalstvo v Krogu se pripravlja na gradnjo vaškega doma, v katerem naj bi dobili prostore trgovine, gasilni, družbene organizacije in drugi. Vse razpoložljive sredstva vseh organizacij so združili. Izdelali so skoraj 100.000 kosov opreme in zbrali precej gradbenega materiala. Vsa nestrokovna dela opravljajo vaščani s prostovoljnimi delom. Računajo, da bo dom v najkrajšem času zgrajen.

Zanimiva razstava v Murski Soboti

V Murski Soboti je teden dni razstavlja pradedoslovni muzej iz Ljubljane slike in predmete iz ledene dobe. Razstava, ki je precej obsejna prikazuje nastanek ledenikov, splošno poledenitev, rastlinstvo in živalstvo v posameznih obdobjih v ledeni dobi ter okolišne izumrli živali. Razstavo si je do sedaj ogledalo veliko število ljudi, zlasti šolske mladine.

N. D.

šport • šport • šport

Na brzopoteznem turnirju šahovskega društva Ptuj so se igralci razporedili tako: 1. Braunovič 10,5 točk, 2-3. Podkrajšek J. in Bras po 10, 4. Bohak 8, 5-6. Rudolf in Maurič F. po 5,5 točk itd.

Branik : Drava (mladinci) 16:13 (3:7)

V prijateljski tekmi je Drava klonila pred mladinci Branika. To je bil prvi letošnji poraz, bil pa je popolnoma nepotreben. Precejšen del krivde nosi tudi tehnično vodstvo.

Takoj v začetku je Drava pregazila domačine. Branikovci se niso mogli upirati standardni postavi Ptujčanov, ki so prvi pol-

čas odločili v svojo korist, v drugem pa celo povedli z 9:4. Tedaj pa je tehnično vodstvo ekipo popolnoma izmenjalo, nakar se mlajši igralci Drave niso mogli upirati fizično močnejšim nasprotnikom. Branik je spregledal napake gostov in v neizdržnem filmu zmagal.

dč

Aluminij — Maribor 2:5

V nedeljo je bila v Kidričevem odigrana predzadnja nogometna tekma med mladim moštvom iz Rač in domačim Aluminijem. Enajstotica Aluminija je letos prikazala lep nogomet in je moštvo stalno kandidat za prvo mesto mariborske podzveze. Trenutno se nahaja na drugem mestu in v nedeljskem srečanju ni imelo mnogo dela ter je brez velikih težav visoko porazilo nasprotnika.

Med tednom je bila v Kidričevem prijateljska nogom. tekma med članom II. zvezne lige »Mariborom«, ki se je med tednom pripravljala za srečanje v Osijeku. Tekma je bila precej zanimiva, domačini so se zelo dobro branili in rezultat je povsem realen. Tekma se je končala z minimalno zmago »Maribora« 5:2.

V soboto »Maribor« Metalac

Ker je predvideno gostovanje nogometašev Schwecheta iz Avstrije odpadlo (gostje niso pristali na povratno srečanje), bodo v soboto odigrali v soboto, ob 14.30, prijateljska tekma z Zavrčkim Metalcem. Srečanje bo zaradi obnove stadiona v ljudskem vrtu na stadionu ob Tržaški cesti.

KOMU POKAL INŽ. REYE?

VOJVODINA-IRAKSLIS 9:1 (3:0). V povratni tekmi za pokal veselejših mest je v Novem Sadu Vojvodina katastrofalno z 9:1 premagala moštvo Irakslisa iz Soluna, ki je v prvi tekmi doma zmagoval z 2:1.

BERLIN: Glasgow Rangers-Vorwärts (VN) 2:1 (2:1), tekma za pokal evropskih nogometnih prvakov.

Strelstvo

Strelska družina TAP je v po-častitev 20. obletnice ljudske vstaje organizirala preteklo soboto strelski mnogoboj z zračno puško.

Sodelovalo je 7 družin: SD Jugolbit, Pietarna, Drava in Turnišče la se vabilu niso odzvale. Najboljše so se spet odrezali strelci iz Kidričevega, ki so z 867 krogi postali zmagovalci mnogoboja. Sledili pa so jim: TAP 854, Zvezničar 805, Petovija 758, Delta 744, ObLO 744 in TETO 732 krogov.

Zmagovalna ekipa je prejela v trajno last lep pokal družine TAP.

Od posameznikov pa je bil najuspešnejši Kramberger Konrad (Kidričevo) s 186 krogi od 200 možnih (nov rekord Ptuj na zračni puški). Sledili so: Bizjak (TAP) 180, Novak (Kidričevo) 176 krogov itd.

Pozdraviti je potrebno uspeh strelke Zdravce Ivanke (ObLO), ki je na tem tekmovanju dosegla 160 krogov in pustila za seboj mnoge starejše rutinirane strelce.

SD TAP je izvedbo tega mnogoboja izpolnila svoje program in je lahko za zgled ostalim družinam.

A. K.

Bratske pozdrave

DELOVNIM LJUDEM VARAŽDINSKE KOMUNE

Se vedno živi v naših srcih nepozabno prijateljsko srečanje predstavitev občinskih sindikalnih svetov Varaždin-Cakovci-Ptuj, ki je bilo v Ptuj 16. septembra tega leta. Spomini na to srečanje nas spodbujajo pri našem vsakodnevnom delu, reševanju problemov in iskanju novih poti, da bi bilo naše delo še boljše, koristnejše in učinkovitejše. Delovne izkušnje, ki smo jih izmenjali na skupni seji v Ptuj, uveljavljamo v življenju na področju varaždinske, cakovske in ptujске komunne, rezultat tega pa je, da smo se povečali našo skrb za siehernega našega delovnega človeka. Na drugi strani pa je ena največjih pridobitev našega sodelovanja brat-

stvo in prijateljstvo, ki se razvija med delovnimi ljudmi treh komun.

Jutri, v soboto, 18. novembra t. l. odputuje na povabilo Občinskega sindikalnega sveta Varaždin, na prijateljski obisk Občinskega sindikalnemu svetu in delovnim ljudem varaždinske komunne delegacija Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, ki jo sestavljajo: Jože Segula, Lojzka Stropnik, Branko Gorjup, Janez Kostanjevec, Dr. Mitja Mrigole, Alojz Čuček, Feliks Bagar, Jože Krizančič, Jože Skrivonik, Jože Sotler, Adi Praprotnik, Fanika Vauda, Franc Vučak, Albin Pišek, Julka Sever, Viktor Prelog, Branko Furlan in Karel Vobner.

V Varaždinu bo skupna seja, na kateri bodo izmenjane delovne izkušnje in rezultati uveljavljanja novega gospodarskega sistema, decentralizacija delavskega samoupravljanja in uspehi pri izdelavi pravilnikov o delitvi čistega dohodka in pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov. Glavna razprava pa bo posvečena problemom šolstva, zdravstvene službe in nalogam v zvezi z izobraževanjem delavcev.

Po skupni seji si bo delegacija ogledala Industrijo svile Varaždin, znamenito zbirko hroščev profesorja Košćeca, Tekstilno industrijo »Varteks« in druge znamenitosti mesta.

Delegacija Občinskega sindikalnega sveta Ptuj bo tudi obiskala pokopališče v Varaždinu in položila venec na spomenik padlim borcem NOB v Varaždinu.

Srečanje naše delegacije s prijatelji v Varaždinu bo nov prispevek k razvijanju bratstva in prijateljstva med delovnimi ljudmi ptujске in varaždinske komunne in razvijanju bratstva in enotnosti med narodi Jugoslavije, ki je bilo izvojevano v težki, toda slavni borbi jugoslovanskih narodov.

F. B.

Ptujski šoferji o boju proti alkoholizmu

Osmič se je 5. novembra 1961 sestel upravni odbor Združenja šoferjev in avtomobilnikov LRS, podružnica Ptuj ter je pregledal dosežanje delo podružnice. Kontroliral je izvršitev vseh nalog zadnjega časa, ostanek pa zaje v pripravah na občni zbor, ki bo januarja 1962, ko bo polagal račune o izvršenem delu v svoji mandatni dobi.

V teku so tudi priprave na tečaj za pridobitev višjih kvalifikacij voznikov motornih vozil. Nekateri prijavitelji se na izpite resno pripravljajo, drugi pa manj vneto. Pridobitev višjih kvalifikacij je vsekakor velikega pomena za šoferje in avtomobilnike. Z večjimi sposobnostmi prevzamejo odgovornejše naloge v današnjem cestnem prometu. Prevzamejo tudi večja vozila tovrstnega in potniškega prometa. Te odgovornejše naloge zahtevajo od njih tudi večjo prispevnost in prizadevanje, pa ne samo v upravljanju vse bolj kompliciranih vozil, temveč tudi v odgovornosti napram družbi, ki zahteva znanje in previdnost v upravljanju z družbeno lastnino.

Dalje smo danes v sredini novembra, v boju proti alkoholizmu, povzročitelju mnogih nesreč, zlasti na cesti. Akcija za odpravo alkoholizma bi morala uspeti v vsej svoji širini, saj tudi predstavlja eno izmed največjih življenjskih nevarnosti. Vse dosežanje prizadevanje v borbi proti najhujšemu sovražniku ljudstva, povzročitelju nesrečnih oblik

gorja, je rodilo le delen uspeh. Tudi na sestankih šoferjev in avtomobilnikov bodo še predavanja, ki prikazujejo nevarnosti in škodo ter razne oblike nesreč zaradi čezmernega uživanja alkoholnih pijač.

Ugotovljeno je, da alkohol ni edini povzročitelj nesreč na cesti. Nekaj krivde odpade tudi na problematično stanje cest. Na njih je delovno mesto šoferjev. Stanje cest v naši občini je prav zaskrbljujoče, enako pa število okvar na vozilih ravno zaradi njih. Vozniki so lahko še tako veščini, trezni in marljivi in kljub temu težko vzdržijo za volanom. Poleg milijonov sunkov in treslajev res ni mogoče govoriti o udobni vožnji ljudi in

torov. Nujno bo, vsa slaba čistišča čimprej popraviti, posebno sedaj v jeseni, ko se gramoz zarije v zrahljano površino ceste. Ne bi kazalo zadrževati sredstev v cestnem skladu iz prispevkov koristnikov cest, ko pa nastaja na drugi strani na dragocenih vozilih ogromna škoda. Večina njih je v družbeni lastnini in z njo moramo dobro gospodariti.

O nadaljnjem delu bodo ptujski šoferji zopet razpravljali na članskem sestanku, ki bo v nedeljo, 19. novembra 1961, ob 8. uri v veliki dvorani Občinskega komiteja ZKS, Ptuj, Titov trg.

V. O.

Upravni odbor ZSAM podružnica Ptuj leta 1961